

Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών
Σχολή Επιστημών Υγείας
Τμήμα Ιατρικής

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ (MSc)

ΣΑΚΧΑΡΩΔΗΣ ΔΙΑΒΗΤΗΣ ΚΑΙ ΠΑΧΥΣΑΡΚΙΑ

Οδηγός Σπουδών

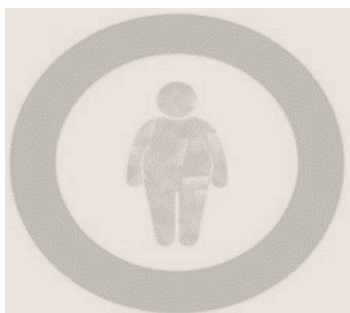
2 0 2 5 - 2 0 2 7

Αθήνα 2025

Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών
Σχολή Επιστημών Υγείας
Τμήμα Ιατρικής

Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (MSc)
«Σακχαρώδης διαβήτης και παχυσαρκία»

Οδηγός Σπουδών

2 0 2 5 – 2 0 2 7

Επιμέλεια: Ιωάννα Ελευθεριάδου
Γεώργιος Χρ. Δρόσος

Αθήνα 2025

Πρόλογος

Ο Σακχαρώδης Διαβήτης είναι η συχνότερη μεταβολική νόσος σε παγκόσμια κλίμακα και σήμερα η συχνότητά της είναι της τάξης του 11-14% στον ενήλικο πληθυσμό. Το υπερβάλλον σωματικό βάρος αποτελεί ένα διεθνές πρόβλημα δημόσιας υγείας με ένα ποσοστό της τάξης τουλάχιστον του 20% των ενηλίκων να πάσχει από παχυσαρκία. Ως απάντηση στην παγκόσμια επιδημία του διαβήτη και της παχυσαρκίας, πολλά Πανεπιστήμια του Εξωτερικού ανέπτυξαν Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών για την εκπαίδευση των επαγγελματιών υγείας με στόχο την αποτελεσματική σύγχρονη αντιμετώπιση και πρόληψη των παθήσεων αυτών.

Σκοπός του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών της Ιατρικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών είναι η παροχή υψηλού επιπέδου μεταπτυχιακής εκπαίδευσης και εξειδίκευσης στο ευρύ και αναπτυσσόμενο αντικείμενο του σακχαρώδους διαβήτη και της παχυσαρκίας, καθώς και η προαγωγή της έρευνας σε αυτά τα γνωστικά αντικείμενα. Το πρόγραμμα θα συνδυάσει θεωρητικές γνώσεις, που δεν παρέχονται σε προπτυχιακό επίπεδο σπουδών στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα της Χώρας μας, καθώς και πρακτική εμπειρία στην κλινική προσέγγιση του θέματος. Ειδικότερα, θα εξειδικεύσει νέους επιστήμονες στους παθογενετικούς μηχανισμούς, στη διάγνωση, στην αντιμετώπιση και στη βασική και κλινική έρευνα του σακχαρώδη διαβήτη και των επιπλοκών του, καθώς και της παχυσαρκίας.

Στο Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα θα συμμετάσχουν 100 εξειδικευμένοι εκπαιδευτές. Έγινε κάθε δυνατή προσπάθεια να περιληφθούν εισηγητές-εκπαιδευτές τόσο από την Ελλάδα όσο και από το εξωτερικό που έχουν την απαραίτητη εξειδίκευση με το αντικείμενο το οποίο θα διδάξουν. Τους ευχαριστούμε και για τον ενθουσιασμό και για την αποδοχή τους να συμμετάσχουν στην εκπαιδευτική διαδικασία. Ευχαριστούμε επίσης τα μέλη της Συντονιστικής Επιτροπής και τα μέλη της Οργανωτικής και Γραμματειακής Υποστήριξης, για το σημαντικό τους έργο στην προετοιμασία του Προγράμματος.

Ευελπιστούμε ότι οι γνώσεις που θα αποκτηθούν από τους αποφοίτους του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών «Σακχαρώδης Διαβήτης και Παχυσαρκία» θα είναι σημαντικές και θα τους βοηθήσουν τόσο στην έρευνα όσο και στην καθημερινή κλινική πράξη.

Ο Διευθυντής του ΠΜΣ

Νικόλαος Τεντολούρης
Καθηγητής Ιατρικής Σχολής
Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών

Περιεχόμενα

1. ΓΕΝΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ	5
Συνοπτική Περιγραφή του Προγράμματος Σπουδών	5
Αντικείμενο – Σκοπός	5
Χρονική Διάρκεια του Προγράμματος Σπουδών	5
Όργανα και Ανθρώπινο Δυναμικό του Προγράμματος Σπουδών	5
Αριθμός Εισακτέων	5
Επιλεξιμότητα Υποψηφίων Μεταπτυχιακών Φοιτητών	5
Επιλογή των Υποψηφίων Μεταπτυχιακών Φοιτητών	6
Κόστος Παρακολούθησης (Δίδακτρα)	6
Παρακολούθηση του Π.Μ.Σ. από Μη Εγγεγραμμένους Επιστήμονες (Παρατηρητές)	6
2. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟΥΣ ΦΟΙΤΗΤΕΣ	7
Διάρκεια Σπουδών για την Απόκτηση του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών	7
Διαδικασία Απόκτησης του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών	7
Πρόγραμμα Μαθημάτων	8
Ωράριο, Αίθουσες Διδασκαλίας Μαθημάτων και Διδακτικό Υλικό	8
Υποχρεώσεις των Μεταπτυχιακών Φοιτητών	8
Περυπτώσεις διαγραφής Μεταπτυχιακών Φοιτητών	8
Δικαιώματα των Μεταπτυχιακών Φοιτητών	8
Αξιολόγηση των Μεταπτυχιακών Φοιτητών	9
Εκπόνηση Διπλωματικής Εργασίας	9
Παρουσίαση Διπλωματικής Εργασίας	9
Παροχές – Οικονομική Στήριξη	9
Υποτροφίες αριστείας	10
Αριθμός Μητρώου, Ηλεκτρονική Ακαδημαϊκή Ταυτότητα και Διεύθυνση Ηλεκτρονικού Ταχυδρομείου	10
Άλλα Θέματα	10
3. ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ	11
Διευθυντής του ΠΜΣ	11
Συντονιστική Επιτροπή	11
Οργανωτική Υποστήριξη	11
Γραμματειακή Υποστήριξη	11
Ιστοσελίδα Π.Μ.Σ.	11
Ηλεκτρονική Πλατφόρμα η-Τάξη (e-Class)	11
Διδάσκοντες	12
4. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ	24
Μάθημα: Μεταβολισμός	24
Μάθημα: Φυσιολογία– Παθοφυσιολογία σακχαρώδους διαβήτη και παχυσαρκίας	25
Μάθημα: Διαγνωστικά κριτήρια – Κλινική εικόνα	27
Μάθημα: Θεραπευτική αντιμετώπιση σακχαρώδους διαβήτη και παχυσαρκίας A&B	28
Μάθημα: Επιπλοκές σακχαρώδους διαβήτη	31
Μάθημα: Μεθοδολογία έρευνας	34
Μάθημα: Πρακτική εξάσκηση: τακτικά εξωτερικά διαβητολογικά ιατρεία, ιατρεία διαβητικού ποδιού, ιατρεία παχυσαρκίας	37
Μάθημα: Εκπόνηση μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας	38

ΓΕΝΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

Συνοπτική Περιγραφή του Προγράμματος Σπουδών

Η Ιατρική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών εισηγάει την οργάνωση και λειτουργία **Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.)** με τον τίτλο «**Σακχαρώδης Διαβήτης και Παχυσαρκία**» από το ακαδημαϊκό έτος 2018-2019 σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4485/2017 (Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ΦΕΚ 3085/Β'/27-7-2008).

Τη διοικητική και γραμματειακή υποστήριξη του προγράμματος αναλαμβάνει το Τμήμα Ιατρικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών.

Αντικείμενο – Σκοπός

Αντικείμενο του Π.Μ.Σ. «**Σακχαρώδης Διαβήτης και Παχυσαρκία**» είναι η παροχή υψηλού επιπέδου μεταπτυχιακής εκπαίδευσης και εξειδίκευσης στο ευρύ και αναπτυσσόμενο αντικείμενο του σακχαρώδους διαβήτη και της παχυσαρκίας, καθώς και η προαγωγή της έρευνας σε αυτά τα γνωστικά αντικείμενα.

Μαθησιακά αποτελέσματα:

Ολοκληρώνοντας το Πρόγραμμα, οι απόφοιτοι θα μπορούν:

- Να διαχειριστούν άτομα με σακχαρώδη διαβήτη.
- Να αντιμετωπίσουν τις επιπλοκές του σακχαρώδη διαβήτη και τα συχνά συνυπάρχοντα νοσήματα.
- Να διαχειριστούν και να αντιμετωπίσουν άτομα με παχυσαρκία.
- Να συμβάλουν στην πρόληψη του σακχαρώδους διαβήτη και της παχυσαρκίας.
- Να πραγματοποιούν βασική και κλινική έρευνα στον τομέα του σακχαρώδους διαβήτη και της παχυσαρκίας.
- Να απασχοληθούν σε θέσεις του δημοσίου και του ιδιωτικού τομέα που απαιτούν εξειδικευμένες γνώσεις για τη διαχείριση των θεμάτων που άπτονται του σακχαρώδους διαβήτη και της παχυσαρκίας.

Το Π.Μ.Σ. οδηγεί στην απονομή **Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.)** με τίτλο «**Σακχαρώδης Διαβήτης και Παχυσαρκία**» (MSc in Diabetes Mellitus and Obesity), μετά την πλήρη και επιτυχή ολοκλήρωση των σπουδών με βάση το πρόγραμμα σπουδών.

Ο τίτλος απονέμεται από την Ιατρική Σχολή του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών.

Χρονική Διάρκεια του Προγράμματος Σπουδών

Η χρονική διάρκεια φοίτησης στο Π.Μ.Σ. που οδηγεί στη λήψη Δ.Μ.Σ. ορίζεται σε 4 (τέσσερα) ακαδημαϊκά εξάμηνα, στα οποία περιλαμβάνεται και ο χρόνος εκπόνησης διπλωματικής εργασίας.

Όργανα και Ανθρώπινο Δυναμικό του Προγράμματος Σπουδών

Για την οργάνωση και λειτουργία του Π.Μ.Σ. αρμόδια είναι τα εξής όργανα:

- Η Συνέλευση της Ιατρικής Σχολής
- Η Συντονιστική Επιτροπή (ΣΕ) του ΠΜΣ
- Ο Διευθυντής του ΠΜΣ
- Η Επιτροπή Επιλογής Μεταπτυχιακών Φοιτητών

Περισσότερες πληροφορίες για το ανθρώπινο δυναμικό που υποστηρίζει το Π.Μ.Σ., συμπεριλαμβανομένου του διδακτικού προσωπικού, είναι διαθέσιμες στη σελ 11 του παρόντος Οδηγού Σπουδών.

Αριθμός Εισακτέων

Ο ανώτατος αριθμός των εισακτέων φοιτητών στο Π.Μ.Σ. ορίζεται σε τριάντα δύο (**32**) άτομα συνολικά ανά έτος. Μετά από απόφαση της Συντονιστικής Επιτροπής μπορεί να γίνουν δεκτοί ως υπεράριθμοι υπότροφοι του ΙΚΥ και μέλη των κατηγοριών Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π. και μόνο ένας κατ' έτος σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

Επιλεξιμότητα Υποψηφίων Μεταπτυχιακών Φοιτητών

Στο Π.Μ.Σ. γίνονται δεκτοί κάτοχοι τίτλου του Α' κύκλου σπουδών των Τμημάτων Ιατρικής Α.Ε.Ι. της ημεδαπής ή ομοταγών, αναγνωρισμένων Ιδρυμάτων της αλλοδαπής, καθώς και απόφοιτοι άλλων Τμημάτων Α.Ε.Ι. της ημεδαπής ή ομοταγών, αναγνωρισμένων της αλλοδαπής. Επίσης, γίνονται δεκτοί πτυχιούχοι Τμημάτων συναφούς γνωστικού αντικείμενου (πτυχιούχοι τμήματος Νοσηλευτικής, πτυχιούχοι τμήματος Διαιτολογίας- Διατροφής, πτυχιούχοι τμήματος Φαρμακευτικής Σχολής, πτυχιούχοι τμήματος Οδοντιατρικής Σχολής, πτυχιούχοι τμήματος Βιολογικού) της ημεδαπής καθώς και απόφοιτοι αντίστοιχων Τμημάτων αναγνωρισμένων ομοταγών Ιδρυμάτων της αλλοδαπής, (εφόσον υπάρχει ικανός αριθμός αιτήσεων) με την εξής αναλογία:

- Πτυχιούχοι Τμήματος Ιατρικής (70%),
- Πτυχιούχοι Τμήματος Νοσηλευτικής (8%)
- Πτυχιούχοι Τμήματος Διαιτολογίας- Διατροφής (7%)
- Πτυχιούχοι Τμήματος Φαρμακευτικής (5%)
- Πτυχιούχοι Τμήματος Οδοντιατρικής (5%)
- Πτυχιούχοι Τμήματος Βιολογίας (5%)

Επιλογή των Υποψηφίων Μεταπτυχιακών Φοιτητών

Η επιλογή των υποψηφίων μεταπτυχιακών φοιτητών που έχουν εκδηλώσει ενδιαφέρον για την απόκτηση του Δ.Μ.Σ. γίνεται από την **Επιτροπή Επιλογής Μεταπτυχιακών Φοιτητών** που ορίζεται κάθε φορά από την Συντονιστική Επιτροπή (Σ.Ε.) του Π.Μ.Σ..

Η επιλογή των μεταπτυχιακών φοιτητών γίνεται με συνεκτίμηση των εξής **κριτηρίων**:

- Βαθμός πτυχίου και αναλυτική βαθμολογία σε προπτυχιακά μαθήματα σχετικά με το αντικείμενο του Π.Μ.Σ. Επισημαίνεται ότι θα γίνονται αποδεκτές και αιτήσεις που θα συνοδεύονται από δήλωση του Ν. 1599/86 στην οποία θα δηλώνεται ότι αναμένεται η επιτυχής ολοκλήρωση των προπτυχιακών σπουδών και θα αναφέρονται αναλυτικά τα μαθήματα που εκκρεμούν για την εξεταστική περίοδο του Σεπτεμβρίου. Σε αυτή την περίπτωση και εφόσον ο/η υποψήφιος/α γίνει δεκτός/ή στο Π.Μ.Σ. θα πρέπει να προσκομίσει τη βεβαίωση ολοκλήρωσης των σπουδών και το επικυρωμένο αντίγραφο πτυχίου.
- Διπλωματική – πτυχιακή εργασία (εφόσον υπάρχει).
- Μεταπτυχιακές σπουδές (εφόσον υπάρχουν).
- Επιστημονικό έργο- ερευνητική δραστηριότητα (εφόσον υπάρχει).
- Κλινική ή επαγγελματική εμπειρία σχετική με το αντικείμενο του Π.Μ.Σ. του υποψηφίου (εφόσον υπάρχει).
- Δύο τουλάχιστον συστατικές επιστολές από μέλη ΔΕΠ ή από Ερευνητές αναγνωρισμένων Ερευνητικών Ιδρυμάτων της ημεδαπής ή της αλλοδαπής, οι οποίοι είναι κάτοχοι Διδακτορικού Διπλώματος ή Επιστήμονες αναγνωρισμένου κύρους, οι οποίοι διαθέτουν εξειδικευμένες γνώσεις ή σχετική εμπειρία.
- Υποτροφίες, διακρίσεις, ή βραβεία που έχει λάβει ο υποψήφιος (εφόσον υπάρχουν).
- Την προσωπική συνέντευξη και τα στοιχεία σχετικά με την προσωπικότητα, τις γνώσεις, τα επαγγελματικά σχέδια, τους στόχους του υποψηφίου και την πρόθεση για εκπόνηση διδακτορικής διατριβής που θα προκύψουν από αυτήν.
- Κάθε άλλο στοιχείο σχετικό με τα προσόντα του υποψηφίου που αποδεικνύεται από τα δικαιολογητικά που κατατίθενται.

Με βάση τα παραπάνω για κάθε υποψήφιο διαμορφώνεται μία **συνολική βαθμολογία** στην κλίμακα 0–100. Με βάση τα συνολικά κριτήρια, η Σ.Ε. καταρτίζει τον πίνακα αξιολόγησης των φοιτητών και τον καταθέτει προς έγκριση στη Συνέλευση της Ιατρικής Σχολής.

Σε περίπτωση ισοβαθμίας γίνονται δεκτοί οι ισοβαθμήσαντες ως υπεράριθμοι, σε ποσοστό που δεν υπερβαίνουν το 10% του ανώτατου αριθμού εισακτέων.

Σε περίπτωση μη εγγραφής ενός ή περισσότερων φοιτητών, θα κληθούν να εγγραφούν στο Πρόγραμμα οι επιλαχόντες/ούσες (αν υπάρχουν), με βάση τη σειρά τους στον εγκεκριμένο αξιολογικό πίνακα.

Κόστος Παρακολούθησης (Δίδακτρα)

Οι σπουδές στο Π.Μ.Σ. συνεπάγονται την **καταβολή διδάκτρων**. Για την διετία 2025-2027, το συνολικό ύψος των διδάκτρων καθορίστηκε σε **€4.000,00** (τέσσερις χιλιάδες ευρώ) τα οποία οφείλουν να καταβληθούν σε τέσσερις (4) ισόποσες δόσεις κατά την έναρξη κάθε ακαδημαϊκού εξαμήνου.

Παρακολούθηση του Π.Μ.Σ. από Μη Εγγεγραμμένους Επιστήμονες (Παρατηρητές)

Εφόσον υπάρχει ενδιαφέρον, είναι δυνατόν πτυχιούχοι τμημάτων Ιατρικής και άλλων τμημάτων Α.Ε.Ι. συναφούς γνωστικού αντικείμενου να παρακολουθήσουν το σύνολο ή επί μέρους κύκλους μαθημάτων του Π.Μ.Σ. Για την παρακολούθηση απαιτείται αίτηση στην Γραμματεία του Π.Μ.Σ., η οποία θα κρίνεται από την Συντονιστική Επιτροπή του Π.Μ.Σ. Ταυτόχρονα θα απαιτείται η καταβολή διδάκτρων και το κόστος παρακολούθησης θα καθορίζεται από την Συντονιστική Επιτροπή του Π.Μ.Σ..

Οι παρατηρητές μπορούν να παρακολουθήσουν κανονικά ολόκληρο ή μέρος του Π.Μ.Σ., αλλά δεν έχουν τα προνόμια των εγγεγραμμένων μεταπτυχιακών φοιτητών (αναβολή σπουδών, μειωμένο εισιτήριο, κλπ –σελ. 8 του παρόντος Οδηγού Σπουδών). Στους παρατηρητές που παρακολουθούν τους κύκλους των μαθημάτων του Π.Μ.Σ. θα χορηγείται **πιστοποιητικό επιτυχούς παρακολούθησης ή επιτυχούς εξέτασης** από την Συντονιστική Επιτροπή του Π.Μ.Σ.

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟΥΣ ΦΟΙΤΗΤΕΣ

Διάρκεια Σπουδών για την Απόκτηση του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών

Η χρονική διάρκεια φοίτησης στο Π.Μ.Σ. που οδηγεί στη λήψη Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.) ορίζεται σε 4 (τέσσερα) ακαδημαϊκά εξάμηνα, στα οποία περιλαμβάνεται και ο χρόνος εκπόνησης διπλωματικής εργασίας.

Διαδικασία Απόκτησης του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών

Η απόκτηση του Δ.Μ.Σ. προϋποθέτει την επιτυχή συμμετοχή των μεταπτυχιακών φοιτητών σε μία σειρά δραστηριοτήτων, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονται μαθήματα, διαλέξεις, σεμινάρια, εργαστηριακές ασκήσεις, ερευνητική απασχόληση, συγγραφή επιστημονικών εργασιών, πρακτική άσκηση και εκπόνηση διπλωματικής εργασίας. Όλα τα μαθήματα διδάσκονται εβδομαδιαίως.

Για την απόκτηση του Δ.Μ.Σ. απαιτούνται **εκατόν είκοσι (120)** πιστωτικές μονάδες σύμφωνα με το Ευρωπαϊκό Σύστημα Μεταφοράς και Σύσωσης Πιστωτικών Μονάδων (European Credit Transfer and Accumulation System, ECTS).

Η κατανομή του χρόνου σπουδών ορίζεται ως εξής:

Α' Εξάμηνο		
Μαθήματα Υποχρεωτικά	Διδ. Ώρες/ανά εβδομάδα	ECTS
Μεταβολισμός	3	3
Φυσιολογία – Παθοφυσιολογία σακχαρώδους διαβήτη και παχυσαρκίας	3	12
Διαγνωστικά κριτήρια – Κλινική εικόνα	3	5
Θεραπευτική αντιμετώπιση σακχαρώδους διαβήτη και παχυσαρκίας Α	3	10
Σύνολο	12	30

Β' Εξάμηνο		
Μαθήματα Υποχρεωτικά	Διδ. Ώρες/ανά εβδομάδα	ECTS
Θεραπευτική αντιμετώπιση σακχαρώδους διαβήτη και παχυσαρκίας Β	4	10
Επιπλοκές σακχαρώδους διαβήτη	8	20
Σύνολο	12	30

Γ' Εξάμηνο		
Μαθήματα Υποχρεωτικά	Διδ. Ώρες/ανά εβδομάδα	ECTS
Μεθοδολογία έρευνας	4	10
Πρακτική εξάσκηση: τακτικά εξωτερικά διαβητολογικά ιατρεία, ιατρεία διαβητικού ποδιού, ιατρεία παχυσαρκίας	8	20
Σύνολο	12	30

Δ' Εξάμηνο		ECTS
Εκπόνηση μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας		30
Σύνολο		30

Πρόγραμμα Μαθημάτων

Το αναλυτικό πρόγραμμα των μαθημάτων επισυνάπτεται στη σελ 24 του παρόντος Οδηγού Σπουδών.

Η γλώσσα διδασκαλίας θα είναι η ελληνική. Σε περίπτωση διαλέξεως από ξένο διακεκριμένο επιστήμονα η γλώσσα διδασκαλίας θα είναι η αγγλική. Η γλώσσα σύνταξης της διπλωματικής εργασίας θα είναι η ελληνική ή η αγγλική.

Το Π.Μ.Σ. υιοθετώντας τις νέες τεχνολογικές εφαρμογές στην εκπαίδευση, παρέχει τη δυνατότητα τηλεκαίτευσης σε πραγματικό χρόνο για τους διδάσκοντες που δεν μπορούν να παραβρεθούν στον φυσικό χώρο διεξαγωγής των μαθημάτων.

Ωράριο, Αίθουσες Διδασκαλίας Μαθημάτων και Διδακτικό Υλικό

Τα μαθήματα του Α' και Β' Εξαμήνων θα πραγματοποιούνται **Δευτέρα** και **Τετάρτη**, ώρες **15:00-19.00** ή **20:00**.

Τα μαθήματα του Γ' Εξαμήνου θα πραγματοποιούνται **Τρίτη** και **Πέμπτη**, ώρες **15:00-19.00** ή **20:00**.

Η **πρακτική εκπαίδευση** του Γ' Εξαμήνου θα πραγματοποιείται σε **πρωινό ωράριο** μετά από συνεννόηση με τους μεταπτυχιακούς φοιτητές.

Η **πρακτική άσκηση** του Γ' Εξαμήνου θα πραγματοποιείται **καθημερινές, πρωινό ωράριο**, σε Τακτικά Διαβητολογικά Ιατρεία, Ιατρεία Διαβητικού Ποδιού και Ιατρεία Παχυσαρκίας συνεργαζόμενων Νοσοκομείων εντός και εκτός Αττικής.

Η **διπλωματική εργασία** θα εκπονείται με συνεννόηση με τον Επιβλέποντα Καθηγητή.

Τα μαθήματα και οι διαλέξεις θα έχουν ως **χώρο διεξαγωγής** τις αίθουσες διδασκαλίας των κτηρίων της Ιατρικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών.

Αναλυτικές πληροφορίες σχετικά με τον ακριβές ωράριο και τις αίθουσες και λοιπούς χώρους διδασκαλίας των μαθημάτων και της πρακτικής εκπαίδευσης, καθώς επίσης για τυχόν μεταβολές, θα είναι διαθέσιμες στους μεταπτυχιακούς φοιτητές μέσω ενημέρωσης από τη Γραμματεία του Π.Μ.Σ..

Το **διδακτικό υλικό** των μαθημάτων (συγγράμματα, επιστημονικά άρθρα, κλπ) προτείνεται από τον εκάστοτε διδάσκοντα. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές ενθαρρύνονται να κρατούν σημειώσεις από τις διαλέξεις και τις συνεδρίες πρακτικής εκπαίδευσης.

Επιπλέον, το Π.Μ.Σ. θα χορηγήσει δωρεάν βιβλίο αναφοράς σχετικό με τα αντικείμενα εκπαίδευσης.

Οι **παρουσιάσεις** των μαθημάτων θα είναι διαθέσιμες στην ηλεκτρονική πλατφόρμα **η-Τάξη (e-Class)** του Πανεπιστημίου Αθηνών, ενώ η πρόσβαση σε αυτές θα γίνεται μέσω ειδικής διαδικασίας(σελ 11).

Υποχρεώσεις των Μεταπτυχιακών Φοιτητών

Για την απόκτηση του Δ.Μ.Σ. είναι υποχρεωτική η παρακολούθηση των μεταπτυχιακών μαθημάτων που ορίζονται από το πρόγραμμα σπουδών.

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές είναι υποχρεωμένοι:

- Να παρακολουθούν επιτυχώς έναν συγκεκριμένο αριθμό από τα προσφερόμενα μεταπτυχιακά μαθήματα. Ο μεταπτυχιακός φοιτητής θεωρείται ότι έχει **επάρκεια παρακολούθησης** μόνο εάν συμπληρώσει το **80% των ωρών του κάθε κύκλου μαθημάτων** (διαλέξεις και πρακτική εξάσκηση) του ισχύοντος προγράμματος σπουδών.

Σε αντίθετη περίπτωση υποχρεούται να επαναλάβει τον κύκλο μαθημάτων.

- Να εφοδιάζονται εγκαίρως, με δική τους ευθύνη, με τα απαραίτητα συγγράμματα και φωτοτυπίες επιστημονικών άρθρων που καλύπτουν τη διδακτέα ύλη.
- Να υποβάλλουν μέσα στις προβλεπόμενες προθεσμίες τις εργασίες που τους έχουν ανατεθεί για το κάθε μάθημα.
- Να προσέρχονται στις προβλεπόμενες εξετάσεις.
- Να συγγράψουν διπλωματική εργασία (ερευνητική εργασία, ανασκόπηση της βιβλιογραφίας ή μετα-ανάλυση) σε θέμα συναφές με τα μαθήματα του προγράμματος.

Η μη τήρηση των παραπάνω, αποτελεί βάση απορριπτικού βαθμού για μαθήματα ή αποκλεισμού του μεταπτυχιακού φοιτητή από το Π.Μ.Σ., μετά από εισήγηση του υπεύθυνου καθηγητή στη Συντονιστική Επιτροπή και απόφαση της Συνέλευσης.

Περιπτώσεις διαγραφής Μεταπτυχιακών Φοιτητών

Η Συνέλευση της Ιατρικής Σχολής, μετά την εισήγηση της Σ.Ε., δύναται να αποφασίσει τη διαγραφή μεταπτυχιακών φοιτητών εάν:

- υπερβούν το ανώτατο όριο απουσιών (20% των ωρών του κάθε κύκλου μαθημάτων)
- έχουν αποτύχει στην εξέταση μαθήματος ή μαθημάτων και δεν έχουν ολοκληρώσει επιτυχώς το πρόγραμμα,
- υπερβούν τη μέγιστη χρονική διάρκεια φοίτησης στο ΠΜΣ, όπως ορίζεται στον παρόντα Κανονισμό,
- έχουν παραβιάσει τις κείμενες διατάξεις όσον αφορά την αντιμετώπιση πειθαρχικών παραπτωμάτων από τα αρμόδια πειθαρχικά Όργανα,
- δεν καταβάλλουν το προβλεπόμενο τέλος φοίτησης
- υποβάλλουν αίτηση διαγραφής οι ίδιοι.

Δικαιώματα των Μεταπτυχιακών Φοιτητών

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές έχουν δικαίωμα να ζητήσουν, με αίτηση τους, **άδεια αναστολής** της παρακολούθησης των μαθημάτων ή της εκπόνησης της μεταπτυχιακής τους εργασίας. Η άδεια χορηγείται με απόφαση της Συντονιστικής Επιτροπής για αποδεδειγμένα σοβαρούς λόγους, μόνο μία φορά, και δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερης διάρκειας των 2 (δύο) ακαδημαϊκών εξαμήνων ούτε μικρότερης διάρκειας του 1 (ενός) εξαμήνου.

Φοιτητής που θα επαναλάβει τη φοίτησή του είναι υποχρεωμένος να παρακολουθήσει όλα τα μαθήματα, σεμινάρια, πρακτικές ασκήσεις, κ.λ.π., στα οποία δεν είχε αξιολογηθεί επιτυχώς πριν από την αναστολή της φοίτησης του. Ο μεταπτυχιακός φοιτητής ο οποίος λαμβάνει άδεια αναστολής φοίτησης, όταν επαναλάβει τη φοίτηση του, εξακολουθεί να υπάγεται στο καθεστώς φοίτησης του χρόνου εγγραφής του ως μεταπτυχιακού φοιτητή.

Οι φοιτητές θα έχουν τη **δυνατότητα αξιολόγησης** του Π.Μ.Σ. όσον αφορά στην ποιότητα των μαθημάτων και των διδασκόντων στο τέλος κάθε κύκλου και να προτείνουν τρόπους βελτίωσης. Η αξιολόγηση θα γίνεται μέσω ειδικών ερωτηματολογίων.

Αξιολόγηση των Μεταπτυχιακών Φοιτητών

Το εκπαιδευτικό έργο κάθε ακαδημαϊκού έτους διαρθρώνεται σε δύο εξάμηνα σπουδών, το χειμερινό και το εαρινό, έκαστο εκ των οποίων περιλαμβάνει τουλάχιστον δεκατρείς (13) εβδομάδες διδασκαλίας και τρεις (3) εβδομάδες εξετάσεων.

Η παρακολούθηση των μαθημάτων/πρακτικής εξάσκησης είναι υποχρεωτική.

Σε περίπτωση κωλύματος διεξαγωγής μαθήματος προβλέπεται η αναπλήρωσή του. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές θα ενημερώνονται από τη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. για την νέα ημερομηνία και ώρα αναπλήρωσης μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου ή μέσω της ιστοσελίδας του ΠΜΣ.

Σε περίπτωση που το ποσοστό απουσιών φοιτητή ξεπερνά το 20% ανά μάθημα, ο φοιτητής υποχρεούται να επαναλάβει το μάθημα και τίθεται θέμα διαγραφής του φοιτητή. Το εν λόγω θέμα εξετάζεται από τη ΣΕ, η οποία γνωμοδοτεί σχετικά στη Συνέλευση του Τμήματος

Η αξιολόγηση των μεταπτυχιακών φοιτητών ορίζεται από τον διδάσκοντα του κάθε μαθήματος και γίνεται με έναν από τους δύο τρόπους:

1. Στο τέλος των μαθημάτων με γραπτές εξετάσεις, με εκπόνηση εργασίας ή/ και προφορική εξέταση.
2. Κατά τη διάρκεια κάθε μαθήματος, με γραπτές εξετάσεις, με εκπόνηση εργασίας ή/ και προφορική εξέταση.

Για κάθε μάθημα υπάρχουν δύο (2) περίοδοι εξετάσεων. Η πρώτη διενεργείται μετά τη λήξη κάθε μαθήματος και η δεύτερη (επαναληπτική) τον Σεπτέμβριο του επόμενου ακαδημαϊκού έτους.

Ο τρόπος αξιολόγησης ορίζεται από τον υπεύθυνο του κάθε μαθήματος. Η βαθμολόγηση γίνεται στην κλίμακα 1-10 και ως βάση επιτυχίας ορίζεται ο βαθμός πέντε (5).

Σε περίπτωση αποτυχίας στις εξετάσεις, ο μεταπτυχιακός φοιτητής έχει το δικαίωμα συμμετοχής στην επαναληπτική εξεταστική του Σεπτεμβρίου.

Για την απόκτηση Δ.Μ.Σ., κάθε μεταπτυχιακός φοιτητής οφείλει να παρακολουθήσει και να εξεταστεί επιτυχώς στο σύνολο των προσφερόμενων μαθημάτων του Π.Μ.Σ. και να εκπονήσει μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία, συγκεντρώνοντας έτσι εκατόν είκοσι (120) ECTS.

Εκπόνηση Διπλωματικής Εργασίας

Στο Δ' εξάμηνο του Προγράμματος προβλέπεται η εκπόνηση μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας. Ύστερα από αίτηση του υποψηφίου στην οποία αναγράφεται ο προτεινόμενος τίτλος της διπλωματικής εργασίας, ο προτεινόμενος επιβλέπων και επισυνάπτεται περίληψη της προτεινόμενης εργασίας, η Σ.Ε. ορίζει τον επιβλέποντα αυτής και συγκροτεί την τριμελή εξεταστική επιτροπή για την έγκριση της εργασίας, ένα από τα μέλη της οποίας είναι και ο επιβλέπων. Η γλώσσα συγγραφής της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας μπορεί να είναι η ελληνική ή η αγγλική και ορίζεται μαζί με τον ορισμό του θέματος.

Παρουσίαση Διπλωματικής Εργασίας

Η διπλωματική εργασία **κατατίθεται** στο τέλος του **Δ' εξαμήνου**. Για να εγκριθεί η εργασία ο φοιτητής οφείλει να την υποστηρίξει ενώπιον της τριμελούς εξεταστικής επιτροπής. Έκαστο μέλος της εξεταστικής επιτροπής της διπλωματικής εργασίας πρέπει να λάβει από ένα αντίγραφο της εργασίας (αντίτυπο ή σε ηλεκτρονική μορφή). Παράλληλα, σε ηλεκτρονική μορφή παραδίδεται στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ.: α) η διπλωματική εργασία και β) η παρουσίασή της σε μορφή PowerPoint. Μετά την παρουσίαση και με ευθύνη του επιβλέποντος και του μεταπτυχιακού φοιτητή συντάσσεται πρακτικό που υπογράφεται από την εξεταστική επιτροπή. Στη Διπλωματική Εργασία απονέμεται βαθμός από 0 έως 10 και ο χαρακτηρισμός «Καλώς», «Λίαν Καλώς» ή «Άριστα» ο οποίος προκύπτει από τον μέσο όρο της βαθμολογίας των μελών της εξεταστικής επιτροπής.

Οι μεταπτυχιακές διπλωματικές εργασίες εφόσον εγκριθούν από την εξεταστική επιτροπή, αναρτώνται υποχρεωτικά στο Ψηφιακό Αποθετήριο "ΠΕΡΓΑΜΟΣ", σύμφωνα με τις αποφάσεις της Συγκλήτου του ΕΚΠΑ.

Παροχές – Οικονομική Στήριξη

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές έχουν όλα τα δικαιώματα και τις παροχές που προβλέπονται για τους φοιτητές του Α' κύκλου σπουδών (κάρτα σίτισης, ακαδημαϊκή ταυτότητα-πάσο, μειωμένα έξοδα συμμετοχής σε ορισμένες πολιτιστικές και ψυχαγωγικές εκδηλώσεις) πλην του δικαιώματος παροχής δωρεάν διδακτικών συγγραμμάτων.

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές καλούνται να συμμετέχουν και να παρακολουθούν σεμινάρια ερευνητικών ομάδων, συζητήσεις βιβλιογραφικής ενημέρωσης, επισκέψεις εργαστηρίων, συνέδρια/ημερίδες με γνωστικό αντικείμενο συναφές με αυτό του ΠΜΣ, διαλέξεις ή άλλες επιστημονικές εκδηλώσεις του ΠΜΣ.

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές μπορούν να καλύπτονται οικονομικά από χρηματοδοτούμενα προγράμματα έρευνας στα οποία συμμετέχουν. Το Π.Μ.Σ. ενθαρρύνει τους μεταπτυχιακούς φοιτητές που δεν εντάσσονται στις παραπάνω κατηγορίες να επιτύχουν εξωτερική χρηματοδότηση των σπουδών τους από διάφορα Ιδρύματα και Ινστιτούτα.

Υποτροφίες αριστείας

Το Π.Μ.Σ. χορηγεί περιορισμένο αριθμό **υποτροφιών αριστείας** στο Γ' και Δ' εξάμηνο, ο οποίος εξαρτάται από τη διαθέσιμη χρηματοδότηση και αποφασίζεται από την Συντονιστική Επιτροπή.

Οι υποτροφίες χορηγούνται στην αρχή κάθε ακαδημαϊκού έτους και έχουν διάρκεια **2 (δύο) εξαμήνων**. Χορηγούνται δε, μετά από απόφαση της Συντονιστικής Επιτροπής, στους μεταπτυχιακούς φοιτητές με τη μεγαλύτερη βαθμολογία στο Α' και στο Β' εξάμηνο και κατά προτεραιότητα σε μεταπτυχιακούς φοιτητές που δεν είναι μισθωτοί. Σε περίπτωση ισοβαθμίας χορηγούνται, μετά από απόφαση της Συντονιστικής Επιτροπής, επιπλέον υποτροφίες, εφόσον υπάρχει διαθέσιμη χρηματοδότηση.

Αριθμός Μητρώου, Ηλεκτρονική Ακαδημαϊκή Ταυτότητα και Διεύθυνση Ηλεκτρονικού Ταχυδρομείου

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές που έχουν επιτύχει στη διαδικασία αξιολόγησης για την παρακολούθηση του Π.Μ.Σ., θα πρέπει να εκδώσουν **Αριθμό Μητρώου**. Η έκδοση γίνεται μέσω συμπλήρωσης των στοιχείων του **Ατομικού Φακέλου Μεταπτυχιακού Φοιτητή**, διαθέσιμου στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ.

Επιπλέον, οι νεοεισαχθέντες φοιτητές θα πρέπει να εκδώσουν **Ηλεκτρονική Ακαδημαϊκή Ταυτότητα** μέσω αίτησης εγγραφής στην Ηλεκτρονική Υπηρεσία Απόκτησης Ακαδημαϊκής Ταυτότητας (<https://academicid.minedu.gov.gr/Procedure>). Η ταυτότητα επέχει επίσης τον ρόλο πάσου.

Η έκδοση **Διεύθυνσης Ηλεκτρονικού Ταχυδρομείου (e-mail)** γίνεται μέσω αίτησης στις Υπηρεσίες Διαχείρισης Λογαριασμού του Κέντρου Λειτουργίας και Διαχείρισης Δικτύου (Κ.ΛΕΙ.ΔΙ.) του Πανεπιστημίου Αθηνών στην ιστοσελίδα webadm.uoa.gr.

Περαιτέρω πληροφορίες για τα παραπάνω στοιχεία θα γίνονται διαθέσιμες στους επιτυχόντες μεταπτυχιακούς φοιτητές από τη Γραμματεία του Π.Μ.Σ.

Άλλα Θέματα

Για **οποιοδήποτε άλλο ζήτημα** σχετικό με το Π.Μ.Σ. «Σακχαρώδης Διαβήτης και Παχυσαρκία» για το οποίο δεν υπάρχει πρόβλεψη, αρμόδια για να αποφασίσει είναι η Συντονιστική Επιτροπή.

ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ

Διευθυντής του ΠΜΣ

Νικόλαος Τεντολούρης MD, PhD
Καθηγητής
Παθολόγος- Διαβητολόγος
Διευθυντής Α' Προπαιδευτικής Παθολογικής Κλινικής Πανεπιστημίου Αθηνών
& Διαβητολογικού Κέντρου
ΓΝΑ «Λαϊκό»

Συντονιστική Επιτροπή

Νικόλαος Τεντολούρης MD, PhD
Καθηγητής
Παθολόγος- Διαβητολόγος
Διευθυντής Α' Προπαιδευτικής Παθολογικής Κλινικής Πανεπιστημίου Αθηνών
& Διαβητολογικού Κέντρου
ΓΝΑ «Λαϊκό»

Ιωάννης Βλαχογιαννάκος MD, PhD
Καθηγητής
Γαστρεντερολόγος
Γαστρεντολογική Κλινική
ΓΝΑ «Λαϊκό»

Κωνσταντίνος Μακρυλάκης MD, PhD, MPH
Καθηγητής
Παθολόγος
Α' Προπαιδευτική Παθολογική Κλινική Πανεπιστημίου Αθηνών & Διαβητολογικό Κέντρο
ΓΝΑ «Λαϊκό»

Βάια Λαμπαδιάρη MD, PhD
Καθηγήτρια
Παθολογίας-Ενδοκρινολογίας
Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ
Υπεύθυνη Διαβητολογικού Κέντρου ΠΓΝ «Αττικόν»

Αθανάσιος Ράπτης MD, PhD
Ομότιμος Καθηγητής
Παθολόγος
Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ

Οργανωτική Υποστήριξη

Ιωάννα Ελευθεριάδου MD, MSc, PhD
Επιμελήτρια Α'
Παθολόγος- Διαβητολόγος
Α' Προπαιδευτική Παθολογική Κλινική Πανεπιστημίου Αθηνών & Διαβητολογικό Κέντρο
ΓΝΑ «Λαϊκό»

Γραμματειακή Υποστήριξη

Πόντου 104, Τ.Κ. 11527, Αθήνα (Γουδί)
Τηλ.: 210-7470089
e-mail: mscdiabetesandobesity@med.uoa.gr

Ιστοσελίδα Π.Μ.Σ.
<http://dmo.med.uoa.gr>

Ηλεκτρονική Πλατφόρμα η-Τάξη (e-Class)

<http://eclass.uoa.gr/>

Στην ηλεκτρονική πλατφόρμα η-Τάξη θα βρίσκονται διαθέσιμες οι **παρουσιάσεις** των μαθημάτων και σεμιναρίων. Η **πρόσβαση** για τους μεταπτυχιακούς φοιτητές θα είναι δυνατή μέσω εισόδου στην πλατφόρμα με χρήση της διεύθυνσης ηλεκτρονικού ταχυδρομείου τους στο Πανεπιστήμιο Αθηνών (σελ 10).

Διδάσκοντες

A

Ευάγγελος Αγάθος MD

Επιμελητής Α΄

Παθολόγος με εξειδίκευση στον Σακχαρώδη Διαβήτη, Παχυσαρκία και Διαβητικό πόδι

Παθολογικό Τμήμα

417 ΝΙΜΙΤΣ

Παναγούλα Αγγελολιάννη MD, PhD

Αναπληρώτρια Καθηγήτρια

Εργαστήριο Φυσιολογίας

Συντονίστρια Κέντρου Κλινικής Προσομοίωσης, Εργαστήριο Φυσιολογίας

Ιατρικής Σχολής Πανεπιστημίου Αθηνών

Ιωάννης Αδαμάκης MD, PhD

Καθηγητής

Χειρουργός Ουρολόγος

Υπεύθυνος Ιατρείου Προσθετικής και Επανορθωτικής Ουρολογίας Πανεπιστημίου Αθηνών,

ΓΝΑ «Λαϊκό»

Ιωάννης Αγοραστός MSc, PhD©

Οικονομολόγος

Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής

Κώστας Αθανασάκης PhD

Επίκουρος Καθηγητής- Οικονομολόγος Υγείας

Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής,

Εργαστήριο Αξιολόγησης Τεχνολογιών Υγείας

Θεόδωρος Αλεξανδρίδης MD

Ομότιμος Καθηγητής

Ενδοκρινολόγος

Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο Πατρών

Αντώνιος Αναλυτής MSc

Υποψήφιος διδάκτορας

ΕΤΕΠ - Βιοστατιστικός

Εργαστήριο Υγιεινής, Επιδημιολογίας και Ιατρικής Στατιστικής

Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Μάρθα Ανδρίτσου MD, MSc

Πνευμονολόγος- Φυματιολόγος

Ιατρός Εργαστηρίου ύπνου

ΓΝΑ «Ο Ευαγγελισμός»

Γεώργιος Αντωνογεώργος MD, MSc, PhD

Παιδίατρος, Βιοστατιστικός– Επιδημιολόγος

Θεοφάνης Αποστόλου MD, PhD

Συνεργάτης Νεφρολόγος

Αθηναϊκό Κέντρο Νεφρού, IASYS CLINIC

Χριστίνα Αραποστάθη MD, PhD

Παθολόγος

Εξωτερικός Συνεργάτης "Μαιευτικής και Γυναικολογικής Κλινικής PEA"

Γεωργία Αργυρακοπούλου MD, PhD, National Scope Fellow

Παθολόγος - Διαβητολόγος

Διευθύντρια Διαβητολογικής Μονάδας & Ιατρείου Παχυσαρκίας

Ιατρικό Κέντρο Αθηνών

Βασίλειος Αχτσιδης MD, PhD, FEBO, MRCOphth

Χειρουργός Οφθαλμίατρος

Β΄ Οφθαλμολογική Κλινική Πανεπιστημίου Αθηνών

ΠΝΓΑ «Αττικόν»

Consultant Ophthalmologist, Royal Cornwall Hospitals NHS, UK

Fellow in Ophthalmology, University of Glasgow and Sussex NHS, UK

Αδαμόπουλος Χρήστος BSc, MSc, PhD

Βιολόγος

Επίκουρος Καθηγητής Βιολογικής Χημείας

Εργαστήριο Βιολογικής Χημείας

Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ

Υπεύθυνος Μονάδας Κυτταρικής Σηματοδότησης

B**Ανδριανή Βαζαίου** MD, PhD

Διευθύντρια Ε.Σ.Υ.

Παιδίατρος- Διαβητολόγος

Υπεύθυνη Διαβητολογικού Κέντρου

Α' Παιδιατρική Κλινική & Διαβητολογικό Κέντρο

ΓΝ Παίδων Αθηνών «Π. & Α. Κυριακού»

Μαρία Βαλαμή BSc, MSc

Ποδίατρος - Ποδολόγος

Επιστημονικός Συνεργάτης Ιατρείου Διαβητικού Ποδιού

ΓΝΑ «Λαϊκό»

Υπεύθυνη ποδιατρικής εκπαιδευτικής κλινικής

Μητροπολιτικού Κολλεγίου – Queen Margaret University

Δένος Βασιλείου BSc, MSc

Κλινικός Ορθοτικός, Προσθετικός

Σοφία Βασιλοπούλου MD, PhD

Αναπληρώτρια Καθηγήτρια

Νευρολόγος

Υπεύθυνη Μονάδας Αγγειακών Εγκεφαλικών Νοσημάτων

Αιγινήτειο Νοσοκομείο, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Αριστείδης Βέβες MD, DSc

Rongxiang Xu, MD, Professor of Surgery, Harvard Medical School,

Director, The Rongxiang Xu, MD, Center for Regenerative Therapeutics,

Research Director, Joslin-Beth Israel Deaconess Foot Center,

Beth Israel Deaconess Medical Center

Αναστασία Βενιού MSc, PhD©

Οικονομολόγος

Δημήτριος Β. Βλαχάκος MD, PhD

Ομότιμος Καθηγητής

Παθολόγος- Νεφρολόγος

Επιστημονικός Σύμβουλος Ομίλου Βιοϊατρικής

Adjunct Professor, European University Cyprus

Ιωάννης Βλαχογιαννάκος MD, PhD, FEBGH

Καθηγητής

Γαστρεντερολόγος

Πανεπιστημιακή Γαστρεντερολογική Κλινική

ΓΝΑ «Λαϊκό»

Διονύσιος Βλάχος MD, MSc

Γενικός Ιατρός

Επιστημονικός Υπεύθυνος Ιδ. Πολυιατρείου,

Ιατρικός Διευθυντής Eurodietmed, Eviviosmed

Ελευθέριος Βογιατζόγλου MSc

Clinical Biomechanics of the Lower Limb

Ποδίατρος – Ποδολόγος

Καθηγητής στο τμήμα Ποδιατρικής Μητροπολίτικο Κολλέγιο

Γ**Ιωάννης Γαβριατόπουλος** MSc Molecular Physics-Chemistry

Εκπαιδευτής αντλιών ινσουλίνης

Αντώνιος Ν. Γαργαλιώνης MD, MSc, PhD

Επίκουρος Καθηγητής Κλινικής Βιοχημείας-Ιατρικής Χημείας,

Εργαστήριο Κλινικής Βιοχημείας,

ΠΓΝ Αττικών, Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ

Γεώργιος Γεωργαντόπουλος MD, MSc

Ψυχίατρος – Γνωσιακός Ψυχοθεραπευτής

Επιστημονικός Συνεργάτης

Μονάδα Διαταραχών Πρόσληψης Τροφής

Α' Ψυχιατρική Κλινική Πανεπιστημίου Αθηνών

Αιγινήτειο Νοσοκομείο

Σωτήριος Γεωργόπουλος MD, PhD

Καθηγητής

Αγγειοχειρουργός

Αγγειοχειρουργική Μονάδα

Α' Χειρουργική Κλινική Πανεπιστημίου Αθηνών

ΓΝΑ «Λαϊκό»

Ευάγγελος Ι. Γιαμαρέλλος- Μπουρμπούλης MD, PhD

Καθηγητής

Παθολόγος

Δ' Παθολογική Κλινική Πανεπιστημίου Αθηνών

ΠΓΝΑ «Αττικών»

Υπεύθυνος Τμήματος Ανοσολογίας των Λοιμώξεων

Chairman: European Sepsis Alliance

Καλλιόπη Γκούσκου PhD

Βιολόγος,

Επίκουρη Καθηγήτρια Βιολογίας - Γενετικής,

Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ, Διατροφολογική

Πηνελόπη Γρηγοροπούλου MD, PhD

Επιμελήτρια Α' Ε.Σ.Υ.

Παθολόγος

Υπεύθυνη Διαβητολογικού Ιατρείου ΓΝΑ «Ελπίς»

Δ**Ελευθερία Δαρλή BSc, MBA**

Βιολόγος

Κωνσταντίνα-Χριστίνα Δημακοπούλου PhD

Βιοστατιστικός

Μεταδιδακτορικός- Ερευνητής

Ιατρική Σχολή Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Γεώργιος Δημητριάδης MD, DPhil (Oxford)

Ομότιμος Καθηγητής Παθολογίας- Μεταβολικών Παθήσεων ΕΚΠΑ

Παθολόγος

Επιστημονικός Συνεργάτης Β' Προπαιδευτικής Παθολογικής Κλινικής,

Μονάδας έρευνας και Διαβητολογικού Κέντρου, ΠΓΝ «Αττικών»

Κυριάκος Δημητριάδης MD, PhD.

Επίκουρος Καθηγητής

Καρδιολόγος

ΓΝΑ «Ιπποκράτειο»

Χαρίλαος Δημοσθενόπουλος BSc, MMedSci, PhD

Κλινικός Διαιτολόγος- Βιολόγος

Προϊστάμενος Διαιτολογικού Τμήματος

ΓΝΑ «Λαϊκό»

Ευανθία Διακουμοπούλου MD, PhD

Διευθύντρια Ε.Σ.Υ.

Παθολόγος με εξειδίκευση στον Σακχαρώδη Διαβήτη

Α' Προπαιδευτική Παθολογική Κλινική Πανεπιστημίου Αθηνών & Διαβητολογικό Κέντρο

ΓΝΑ «Λαϊκό»

Μιχαήλ Δούμας MD, PhD

Επίκουρος Καθηγητής

Παθολόγος

Υπεύθυνος Ιατρείου Υπέρτασης

Β' Προπαιδευτική Παθολογική Κλινική Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης

ΓΝΘ «Ιπποκράτειο»

Ε**Ιωάννα Ελευθεριάδου MD, MSc, PhD**

Επιμελήτρια Α'

Παθολόγος- Διαβητολόγος

Α' Προπαιδευτική Παθολογική Κλινική Πανεπιστημίου Αθηνών & Διαβητολογικό Κέντρο

ΓΝΑ «Λαϊκό»

Θ**Αναστασία Θανοπούλου MD, PhD**

Αναπληρώτρια Καθηγήτρια

Παθολόγος με εξειδίκευση στον Σακχαρώδη Διαβήτη

Β' Παθολογική Κλινική Πανεπιστημίου Αθηνών & Διαβητολογικό Κέντρο

ΓΝΑ «Ιπποκράτειο»

Πέτρος Θωμάκος MD, PhD

Παθολόγος – Διαβητολόγος

Κλινική & Διαβητολογικό Κέντρο ΔΘΚΑ «Υγεία»

/

Ιωάννης Ιωαννίδης MD, PhD

Παθολόγος- Διαβητολόγος

Πρώην Διευθυντής Ε.Σ.Υ

Κ

Κυριάκος Καζάκος MD, PhD

Καθηγητής

Παθολόγος με εξειδίκευση στο σακχαρώδη διαβήτη

Υπεύθυνος ιατρείου σακχαρώδη διαβήτη και μεταβολισμού Νοσοκομείο Άγιος Δημήτριος,

Θεσσαλονίκη, Διεθνές Πανεπιστήμιο της Ελλάδος

Διεθνές Πανεπιστήμιο της Ελλάδος

Σταυρούλα Καλοπήτα MD, PhD

Επιμελήτρια Α' Ε.Σ.Υ

Παθολόγος – Διαβητολόγος

Υπεύθυνη Ιατρείου Παχυσαρκίας

Παθολογική Κλινική

Γενικό Νοσοκομείο Λαμίας

Γρηγόριος Καλτσάς MD, PhD, FRCP (Lon)

Καθηγητής Παθολογίας- Ενδοκρινολογίας

Ενδοκρινολόγος – Παθολόγος

Επιστημονικός Υπεύθυνος Ενδοκρινολογίας

Α' Προπαιδευτική Παθολογική Κλινική και Κέντρο Εμπειρογνωμοσύνης

Νευροενδοκρινών Νοσημάτων

ΓΝΑ «Λαϊκό»

Χριστίνα Κανακά – Gantenbein MD, PhD

Καθηγήτρια

Α' Παιδιατρική Κλινική Πανεπιστημίου Αθηνών & Μονάδα Ενδοκρινολογίας, Μεταβολισμού και Διαβήτη

Νοσοκομείο Παιδών «Η Αγία Σοφία»

Χρήστος Καπέλιος MD MSc, PhD

Επίκουρος Καθηγητής Καρδιολογίας-Καρδιακής Ανεπάρκειας

Β' Πανεπιστημιακή Καρδιολογική Κλινική ΕΚΠΑ

ΠΓΝ "Αττικόν"

Κυριακή– Αθηνά Καραβανάκη MD, PhD

Καθηγήτρια Παιδιατρικής – Παιδιατρικής Ενδοκρινολογίας Πανεπιστημίου Αθηνών

Παιδίατρος - Διαβητολόγος Παιδών

Β' Παιδιατρική Κλινική Πανεπιστημίου Αθηνών,

Νοσοκομείο Παιδών «Π&Α Κυριακού».

Υπεύθυνη Μονάδας Διαβήτη και Μεταβολισμού

Β' Παιδιατρικής Κλινικής Πανεπιστημίου Αθηνών Νοσοκομείο Παιδών «Π&Α Κυριακού»

Βάϊος Θ. Καραθάνος PhD

Καθηγητής

Χημικός Μηχανικός Επιστημών Τροφίμων

Διευθυντής Εργαστηρίου Χημείας, Βιοχημείας & Φυσικοχημείας Τροφίμων

Τμήμα Διατροφής – Διαιτολογίας Χαροκόπειου Πανεπιστημίου

Γεώργιος Καραμανάκος MD, MRes

Επιμελητή Β', Παθολόγος

Α' Προπαιδευτική Παθολογική Κλινική και Διαβητολογικό Κέντρο

ΓΝΑ «Λαϊκό»

Ευανθία Κασσή MD, PhD

Καθηγήτρια

Ενδοκρινολόγος

Εργαστήριο Βιολογικής Χημείας

Α' Προπαιδευτική Παθολογική Κλινική Πανεπιστημίου Αθηνών

ΓΝΑ «Λαϊκό»

Παρασκευή Κατσαούνου MD, MSc, PhD

Αναπληρώτρια Καθηγήτρια

Πνευμονολόγος

Υπεύθυνη Ιατρείου Διακοπής Καπνίσματος και Άσθματος και Κλινικών Μελετών Μονάδος

Πνευμονολογίας και Αναπνευστικής Ανεπάρκειας

Α' ΚΕΘ ΓΝΑ «Ευαγγελισμός»

Νίκη Κατσίκη MD, PhD

Επίκουρη Καθηγήτρια

Ειδική Παθολόγος- Διαβητολόγος

Διεθνές Πανεπιστήμιο Ελλάδος

Νικόλαος Κατσιλάμπρος MD, PhD, FACP, SCOPE Founding Fellow, EFIM Honorary Fellow

Ομότιμος Καθηγητής Παθολογίας

Παθολόγος

Ερευνητικό Εργαστήριο «Ν.Σ. Χρηστέας» ΕΚΠΑ

Βιργινία Κεφαλά MSc

Κλινική Διαιτολόγος-Διατροφολόγος
Απόφοιτη Χαροκοπέιου Πανεπιστημίου
Εξωτερική συνεργάτης Διαβητολογικού Εργαστηρίου
ΓΝΑ "Λαϊκό"

Αλέξανδρος Κόκκινος MD, PhD

Καθηγητής
Παθολόγος
Α' Προπαιδευτική Παθολογική Κλινική Πανεπιστημίου Αθηνών & Διαβητολογικό Κέντρο
ΓΝΑ «Λαϊκό»

Χρυσή Κολιάκη MD, PhD

Παθολόγος- εξειδικευόμενη στο σακχαρώδη διαβήτη
Επιστημονικός Συνεργάτης
Α' Προπαιδευτική Παθολογική Κλινική Πανεπιστημίου Αθηνών και Διαβητολογικό Κέντρο
ΓΝΑ «Λαϊκό»

Αναστάσιος Κόλλιας MD, PhD

Καθηγητής
Παθολόγος
Γ' Παθολογική Κλινική και Ομώνυμο Εργαστήριο
ΓΝΝΘΑ "Η Σωτηρία"

Γενοβέφα Κολοβού MD, PhD

Διευθύντρια Καρδιολογικού Τομέα
Καρδιολόγος
Υπεύθυνη Μονάδας LDLΑφαίρεσης
Ωνάσειο Καρδιοχειρουργικό Κέντρο

Ελένη Κοτσιφάκη MD, PhD

Ομότιμη Καθηγήτρια
Ιατρική Σχολή Πανεπιστήμιο Αθηνών

Ελένη Κουή MSc, RD

Διαιτολόγος με ειδίκευση στο Σακχαρώδη Διαβήτη Τύπου 1.
Επιστημονικός Συνεργάτης
Νοσοκομείο Παιδών «Η Αγία Σοφία»

Ευτυχία Κούκκου MD, PhD

Συντονίστρια Διευθύντρια Ε.Σ.Υ.
Ενδοκρινολόγος
ΠΓΝΜ «Ελενα Βενιζέλου»

Αναστασία Κουλουρή RN, Msc

Νοσηλεύτρια, Επιστημονικός Συνεργάτης
Α' Προπαιδευτική Παθολογική Κλινική,
ΓΝΑ «Λαϊκό»

Αναστάσιος Κουτσοβασίλης MD, MSc, PhD

Διευθυντής Ε.Σ.Υ.
Παθολόγος- Διαβητολόγος
Υπεύθυνος Διαβητολογικού Κέντρου
Υπεύθυνος Ιατρείου Παχυσαρκίας & Λιπιδίων
ΓΝ Νίκαιας-Πειραιά "Άγιος Παντελεήμων"

Κωνσταντίνος Κρητικός MD, PhD

Διευθυντής Ε.Σ.Υ.
Παθολόγος με εξειδίκευση στο σακχαρώδη διαβήτη και μετεκπαίδευση στην παχυσαρκία- SCOPE certified
Παθολογικό Τμήμα, Γενικό Νοσοκομείο – Μαιευτήριο «Ελενα Βενιζέλου», Αθηνών
Reader at Oxford University Press, United Kingdom

Στυλιανός Κύκαλος- MD, PhD

Αναπληρωτής Καθηγητής Χειρουργικής
Χειρουργός
Β' Προπαιδευτική Χειρουργική Κλινική ΓΝΑ «Λαϊκό»
Ιατρική Σχολή Πανεπιστημίου Αθηνών

Ιωάννης Κυριαζής MD, PhD, FNSCOPE

Διευθυντής Ε.Σ.Υ.
Παθολόγος – Διαβητολόγος
Υπεύθυνος Διαβητολογικού Ιατρείου & Ιατρείου Παχυσαρκίας
Παθολογική Κλινική ΓΝΑ «ΚΑΤ»

Δημήτριος Κωνσταντινίδης MD

Καρδιολόγος
Α' Πανεπιστημιακή Καρδιολογική Κλινική
Υπεύθυνος Μονάδας Υπέρτασης
ΓΝΑ «Ιπποκράτειο»

Ιωάννα Κωστέρια MD, MSc, PhD

Επιμελήτρια Α'
Παιδιάτρος με εξειδίκευση στο σακχαρώδη διαβήτη
Τμήμα Ενδοκρινολογίας – Αύξησης & Ανάπτυξης, ΓΝ Παιδών «Π&Α Κυριακού»

Βασίλειος Κώτσης MD, PhD
Καθηγητής Παθολογίας-Υπέρτασης
Διευθυντής Γ Πανεπιστημιακής Παθολογικής Κλινικής ΑΠΘ
Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

Λ

Βάια Λαμπαδιάρη MD, PhD
Καθηγήτρια
Παθολογίας-Ενδοκρινολογίας
Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ
Υπεύθυνη Διαβητολογικού Κέντρου ΠΓΝ «Αττικόν»

Σταύρος Λιάτης MD, PhD
Παθολόγος – Διαβητολόγος
Σταυρούλα Λόντου MD, MSc

Επιμελήτρια
Παθολόγος,
Α' Παθολογική Κλινική
ΓΝΑ "Λαϊκό"

Ευάγγελος Λυμπερόπουλος MD, PhD
Καθηγητής Παθολογίας- Μεταβολικών Νοσημάτων
Υπεύθυνος Ιατρείου Λιπιδίων
Α' Προπαιδευτική Παθολογική Κλινική
ΓΝΑ "Λαϊκό"

Ορέστης Λύρος MD, PhD, FEBS/MIS
Επίκουρος Καθηγητής Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ

Αλέξανδρος Λιαράκος MD, MRCP (UK), PhDc
Clinical Research Fellow and Specialty Resident
Diabetes and Endocrinology University of Nottingham,
United Kingdom

Μ

Κωνσταντίνος Μακρυλάκης MD, PhD, MPH
Καθηγητής
Παθολόγος
Α' Προπαιδευτική Παθολογική Κλινική Πανεπιστημίου Αθηνών & Διαβητολογικό Κέντρο
ΓΝΑ «Λαϊκό»

Βασιλική Μαμάκου MD, MSc, PhD
Επιμελήτρια Α' Ε.Σ.Υ.
Παθολόγος – Διαβητολόγος
ΨΝΑ «Δρομοκαΐτειο»

Γεώργιος Μαρακομχελάκης MD
Διευθυντής Ε.Σ.Υ.
Παθολόγος – Αγγειολόγος
Επιστημονικά και Διοικητικά Υπεύθυνος Δ' Παθολογικού τμήματος, Αγγειοπαθολογικής Μονάδας και
Ιατρείου Φροντίδας Διαβητικού Ποδιού, ΓΝΑ "Ο ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ"
ΓΝΑ «Ο Ευαγγελισμός»

Σμαράγδη Μαρινάκη MD, PhD
Αναπληρώτρια Καθηγήτρια
Νεφρολόγος
Διευθύντρια Κλινικής Νεφρολογίας και Μεταμόσχευσης Νεφρού
Ιατρική Σχολή Πανεπιστημίου Αθηνών
ΓΝΑ «Λαϊκό»

Κωνσταντίνος Μαρκάκης MD, PhD
Επίκουρος Καθηγητής
Πανεπιστήμιο Πατρών

Γεωργία Μάρκου RN, MSc
Νοσηλεύτρια με εξειδίκευση στο Διαβητικό Πόδι
Προϊσταμένη
ΓΝΑ «Λαϊκό»

Αναστασία Μαυρογιαννάκη MD, PhD
Παθολόγος – Διαβητολόγος
Διευθύντρια Β' Παθολογικής Κλινικής &
Υπεύθυνη Διαβητολογικού Κέντρου
Νοσηλευτικό Ίδρυμα Μετοχικού Ταμείου Στρατού (ΝΙΜΤΣ)

Χριστίνα Μελεξοπούλου MD
Επιμελήτρια Α
Νεφρολόγος
Κλινική Νεφρολογίας & Μεταμόσχευσης Νεφρού
ΓΝΑ «Λαϊκό»

Ανδρέας Μελιδώνης MD, MSc, PhD

Συντονιστής Διευθυντής Διαβητολογικού- Καρδιομεταβολικού Κέντρου
Παθολόγος – Διαβητολόγος
Metropolitan Hospital

Ασημίνα Μητράκου – Φαναριώτου MD

Ομότιμη Καθηγήτρια
Παθολόγος
Μονάδα Σακχαρώδη Διαβήτη & Μεταβολισμού
ΠΓΝΑ «Αλεξάνδρα»

Παναγιώτα Μήτρου MD, MSc, PhD

Παθολόγος - Διαβητολόγος
Προϊσταμένη Αυτοτελούς Τμήματος Θεραπευτικών Πρωτοκόλλων
και Μητρώων Ασθενών Υπουργείο Υγείας

Ιορδάνης Μουρούζης MD, PhD

Καθηγητής
Καρδιολόγος
Εργαστήριο Πειραματικής Φαρμακολογίας Πανεπιστημίου Αθηνών

Χρήστος Μπακογιάννης MD, PhD

Καθηγητής
Αγγειοχειρουργός
Α' Χειρουργική Κλινική Πανεπιστημίου Αθηνών
ΓΝΑ «Λαϊκό»

Γεώργιος Μπάμιας MD, PhD

Καθηγητής
Γαστρεντερολόγος
Γ' Παθολογική Κλινική
ΓΝΝΘΑ «Η Σωτηρία»

Αλεξάνδρα Μπαργιώτα MD, PhD

Καθηγήτρια
Παθολόγος- Ενδοκρινολόγος
Διευθύντρια Κλινικής Ενδοκρινολογίας & Μεταβολικών Νόσων
Πανεπιστημίου Θεσσαλίας
Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο Λάρισας

Δημήτριος Μπασούλης MD

Παθολόγος - Λοιμωξιολόγος
Επιμελητής Β' ΕΣΥ
Α' Παθολογική Κλινική
ΓΝΑ «Λαϊκό»

Μαριάννα Μπενρουμπή MD

Παθολόγος- Διαβητολόγος

Ελένη Μπυλιανού MD

Διευθύντρια Ε.Σ.Υ.
Καρδιολόγος
Καρδιολογικό Τμήμα
ΓΝ Πειραιά «Τζάνειο»

Σταύρος Μπούσμπουλας MD, PhD

Παθολόγος – Διαβητολόγος
τ. Διευθυντής Γ' Παθολογικής Κλινικής & Διαβητολογικού Κέντρου
ΓΝ Νίκαιας - Πειραιά «Άγιος Παντελεήμων»

Μάγδα Μπρισιτιάνου MD, PhD

Παθολόγος- Διαβητολόγος,
Διευθύντρια ΕΣΥ
Παθολογική Κλινική ΓΝ Λαμίας
Υπεύθυνη Διαβητολογικού Ιατρείου και Ιατρείου Παχυσαρκίας ΓΝ Λαμίας

Ηλίας Μυγδάλης MD, PhD

τ. Συντονιστής Διευθυντής Ε.Σ.Υ.
Παθολόγος- Διαβητολόγος
Διευθυντής Διαβητολογικού Κέντρου,
Νοσοκομείο "Λευκός Σταυρός"

N**Νικόλαος Νομικός MSc, PhD©**

Οικονομολόγος της υγείας
Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής

Μαρίνα Νούτσου MD

Διευθύντρια Ε.Σ.Υ.
Παθολόγος – Διαβητολόγος
Β' Πανεπιστημιακή Παθολογική Κλινική & Διαβητολογικό Κέντρο
ΓΝΑ «Ιπποκράτειο»

Ιωάννης Ντάνας- Σταθόπουλος MD, MSc, PhD
Εντεταλμένος Διδάσκων Θεραπευτικής – Ογκολογίας – Αιματολογίας
Θεραπευτική Κλινική, Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ
Βασίλειος Ντάφης DVM, MSc, PhD
Ειδικός Λειτουργικός Επιστήμονας Β'
Κτηνίατρος
Ερευνητικό Κέντρο Βιοϊατρικών Επιστημών «Αλέξανδρος Φλέμιγκ»
Υπεύθυνος Κτηνίατρος-Επικεφαλής Εγκαταστάσεων Ζώων Εργαστηρίου
Φωτεινή Ντζιώρα MD, MSc, PhD, DTMH, PGCMC, FHEA
Επιμελήτρια Α' Ε.Σ.Υ.
Παθολόγος- Λοιμωξιολόγος
Υπεύθυνη Ιατρείου Λοιμώξεων
Α' Προπαιδευτική Παθολογική Κλινική Πανεπιστημίου Αθηνών
ΓΝΑ «Λαϊκό»
Ιωάννης Ντούπης MD, PhD
Παθολόγος – Διαβητολόγος
Σπυρίδων Π. Ντουράκης MD
Παθολόγος-Ηπατολόγος
Ομότιμος Καθηγητής
Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ

Ο

Ευάγγελος Οικονόμου MD, MSc, PhD
Επίκουρος Καθηγητής Καρδιολόγος
Γ' Πανεπιστημιακή Καρδιολογική Κλινική,
ΓΝΝΘΑ "Σωτηρία"
Υπεύθυνος Μονάδας Υπερηχογραφία

Π

Λίνα Παλαιοδήμου MD, PhD
Επίκουρη Καθηγήτρια Νευρολογίας – Αγγειακών Εγκεφαλικών Νοσημάτων
Νευρολόγος
Β' Νευρολογική Κλινική, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο
ΓΝΑ "Αττικών"
Γεώργιος Παναγούλιας MD, PhD
Στρατιωτικός Ιατρός
Επιμελητής
Παθολόγος- Διαβητολόγος
Διαβητολογικό Κέντρο, Β' Παθολογική Κλινική, 417 ΝΙΜΤΣ
Νικόλαος Πανταζής PhD
Επίκουρος Καθηγητής Επιδημιολογίας και Ιατρικής Στατιστικής
Βιοστατιστικός
Εργαστήριο Υγιεινής, Επιδημιολογίας και Ιατρικής Στατιστικής,
Ιατρική Σχολή Πανεπιστημίου Αθηνών
Μαριάννα Παπαδοπούλου PhD
Αναπληρώτρια Καθηγήτρια
Νευρολόγος
Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής
Επιστημονικός Συνεργάτης Β' Νευρολογικής Κλινικής
Αττικό Νοσοκομείο- Νευροφυσιολογικό Εργαστήριο
Αθανασία Κ. Παπαζαφειροπούλου MD, MSc, PhD
Επιμελήτρια Α' Ε.Σ.Υ.
Παθολόγος- Διαβητολόγος
Α' Παθολογική Κλινική Πανεπιστημίου Αθηνών & Διαβητολογικό Κέντρο
ΓΝ Πειραιά «Τζάνειο»
Ουρανία Παπαζάχου MD
Επιμελήτρια Α', Καρδιολόγος
Επιστημονικά Υπεύθυνη Καρδιολογικού Τμήματος ΓΝΜ ΕΛΕΝΑ ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ
Νικόλαος Παπάνας MD, PhD
Καθηγητής
Παθολόγος- Διαβητολόγος
Υπεύθυνος Διαβητολογικού Κέντρου
Β' Παθολογική Κλινική Πανεπιστημιακό Γενικό Νοσοκομείο Αλεξανδρούπολης
Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης
Στέφανος Παπαντωνίου MD
Παθολόγος Διαβητολόγος,
Συντονιστής Διευθυντής Παθολογικού Τομέα Ι.Κ.Α.Α.
«ΛΥΔΙΑ»
τ. Διευθυντής Παθολογικής Κλινικής ΓΝ Καβάλας

Αγγελος Παππάς MD

Διευθυντής Ε.Σ.Υ.

Παθολόγος- Διαβητολόγος

Διαβητολογικό Κέντρο

ΓΝ Ηρακλείου «Βενιζέλιο Πανάνειο»

Σταύρος Ι. Παππάς MD

τ. Συντονιστής Διευθυντής

Παθολόγος με εξειδίκευση στον Σακχαρώδη Διαβήτη

Γ' Παθολογική Κλινική & Διαβητολογικό Κέντρο

ΓΝ Νίκαιας-Πειραιά «Άγιος Παντελεήμων»

Ιωάννης Παρίσης MD, PhD

Καθηγητής

Καρδιολόγος

Β' Καρδιολογική Κλινική Πανεπιστημίου Αθηνών & Μονάδα Καρδιακής Ανεπάρκειας

ΠΓΝΑ «Αττικών»

Σταυρούλα Α. Πάσχου MD, PhD

Επίκουρη Καθηγήτρια Ενδοκρινολογίας

Ενδοκρινολόγος - Διαβητολόγος

Θεραπευτική Κλινική ΕΚΠΑ

Παναγιώτα Περβανίδου MD, PhD

Καθηγήτρια

Παιδίατρος – Αναπτυξιολόγος

Υπεύθυνη Μονάδας Αναπτυξιακής και Συμπεριφορικής Παιδιατρικής & Ιατρείο Παιδικής Παχυσαρκίας

Α' Παιδιατρική Κλινική Πανεπιστημίου Αθηνών

Νοσοκομείο Παιδών «Η Αγία Σοφία»

Ιωάννης Πετρόπουλος OD MSc PhD

Assistant Professor of Research in Medicine

Weill Cornell Medicine-Qatar

Κωνσταντίνος Πέτρου MD

Διευθυντής Ε.Σ.Υ.

Οφθαλμίατρος

Οφθαλμολογική Κλινική

Ευαγγελία Πυτέρη DDS, MSc, PhD

Αναπληρώτρια Καθηγήτρια

Οδοντίατρος - Στοματολόγος

Κλινική Στοματολογία και Νοσοκομειακής Οδοντιατρικής,

Τμήμα Οδοντιατρικής Σχολής Πανεπιστημίου Αθηνών

Αντώνιος Πολίτης MD, PhD

Καθηγητής

Ψυχίατρος

Υπεύθυνος Μονάδας Ψυχογериατρικής, Αιγινήτειο Νοσοκομείο

Ιατρική Σχολή, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Μαρία Πολίτου MD

Δερματολόγος Αφροδισιολόγος

Επιμελήτρια Α'

Α' Πανεπιστημιακή Κλινική «Ανδρέας Συγγρός»

Αθανάσιος Δ. Πρωτογέρου MD, PhD

Καθηγητής

Παθολόγος, European Hypertension Society Specialist

Υπεύθυνος Μονάδας Καρδιαγγειακής Πρόληψης & Έρευνας

Κλινική Παθολογικής Φυσιολογίας Πανεπιστημίου Αθηνών ΓΝΑ «Λαϊκό

P**Λουκιανός Ραλλίδης MD, PhD**

Καθηγητής

Καρδιολόγος

Β' Πανεπιστημιακή Καρδιολογική Κλινική

Υπεύθυνος Μονάδας Εμφραγματιών και Υπολιπιδαιμικού Ιατρείου-

Ιατρείου πρώιμης στεφανιαίας νόσου

ΠΓΝΑ «Αττικών»

Αθανάσιος Ράπτης MD, PhD

Ομότιμος Καθηγητής

Παθολόγος

Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ

Ελένη Ρέμπελου MD, PhD

Επίκουρη Καθηγήτρια

Παθολόγος

Πανεπιστήμιο Πίζας

Ευάγγελος Ρίζος MD, PhD

Αναπληρωτής Καθηγητής Παθολογίας
Παθολόγος-Διαβητολόγος
Τμήμα Νοσηλευτικής, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων

Μαρία Ρουμπελάκη DPhil

Βιολόγος
Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Βιολογίας και Εφαρμογών Αναγεννητικής Ιατρικής
Εργαστήριο Βιολογίας Ιατρικής Σχολής Πανεπιστημίου Αθηνών

Σ**Γεράσιμος Σιάσος MD, MSc, PhD**

Καθηγητής
Καρδιολόγος
Γ' Καρδιολογική Κλινική
ΓΝΑ «Σωτηρία»
Πρύτανης του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών

Χρήστος Σιαφάρικας MD, MSc

Παθολόγος εξειδικευμένος στο σακχαρώδη διαβήτη
ΓΝΑ «Ιπποκράτειο»

Δημήτριος Σκούτας MD, MSc, PhD

Παθολόγος- Διαβητολόγος
Υπεύθυνος Παθολογικού Τομέα Κ.Α.Α. "Αναγέννηση"
Εξωτερικός Επιστημονικός Συνεργάτης Διαβητολογικού Κέντρου Π.Γ.Ν. Παπαγεωργίου Θεσσαλονίκης

Αθηνά Στεργίου, MSc, PhDc

Διατροφολόγος- Διατροφολόγος
Επιστημονική Συνεργάτις
Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο Αθηνών

Γεώργιος Σ. Στεργίου MD, PhD, FRCP

Καθηγητής Παθολογίας – Υπέρτασης
Παθολόγος
Υπεύθυνος Κέντρου Υπέρτασης STRIDE-7
Γ' Παθολογική Κλινική Πανεπιστημίου Αθηνών & Κέντρο Υπέρτασης STRIDE-7,
ΓΝΝΘΑ «Η Σωτηρία»

Μ. Στεφάνου, MD**Τ****Μαρία Τεκτονίδου MD, PhD**

Καθηγήτρια
Ρευματολόγος
Υπεύθυνη Μονάδας Ρευματολογίας
Α' Προπαιδευτική Παθολογική Κλινική Πανεπιστημίου Αθηνών
ΓΝΑ «Λαϊκό»

Αναστάσιος Τεντολούρης MD, MSc, PhD

Εντεταλμένος Διδάσκων Παθολογίας- Σακχαρώδη Διαβήτη
Α' Προπαιδευτική Παθολογική Κλινική Πανεπιστημίου Αθηνών
& Διαβητολογικό Κέντρο
ΓΝΑ «Λαϊκό»

Νικόλαος Τεντολούρης MD, PhD

Καθηγητής
Παθολόγος- Διαβητολόγος
Διευθυντής Α' Προπαιδευτικής Παθολογικής Κλινικής Πανεπιστημίου Αθηνών
& Διαβητολογικού Κέντρου
ΓΝΑ «Λαϊκό»

Ευαγγελία Τζεραβίνη, MD

Παθολόγος
Επιστημονικός Συνεργάτης Α' Προπαιδευτικής Παθολογικής Κλινικής
ΓΝΑ "Λαϊκό"

Στυλιανός Τίγκας MD, PhD, MRCP

Καθηγητής Ενδοκρινολογίας
Ενδοκρινολόγος
Διευθυντής Ενδοκρινολογικής Κλινικής & Διαβητολογικού Κέντρου
Πανεπιστημιακό Γενικό Νοσοκομείο Ιωαννίνων

Άγγελος Τόσκας MD, PhD

Διευθυντής Ε.Σ.Υ.
Παθολόγος – Λοιμωξιολόγος
Α' Προπαιδευτική Παθολογική Κλινική Πανεπιστημίου Αθηνών
ΓΝΑ «Λαϊκό»

Κωνσταντίνος Τούτουζας MD, PhD

Καθηγητής
Καρδιολόγος
Υπεύθυνος Μονάδας Δομικών Καρδιοπαθειών, Βαλβιδοπαθειών και Καρδιογκολογίας
ΓΝΑ «Ιπποκράτειο»

Μαρία Τράπαλη PhD

Βιοχημικός- Κλινικός Χημικός
Επίκουρη Καθηγήτρια με γνωστικό αντικείμενο Βιοχημείας- Κλινική Χημεία στη μελέτη του σακχαρώδη διαβήτη και του οξειδωτικού στρες
Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής
Τμήμα Βιοϊατρικών Επιστημών
Υπεύθυνη αναλύσεων βιοχημείας,
Εργαστήριο Χημείας- Βιοχημείας- Κοσμητολογίας,

Απόστολος Τσάπας MD, MSc(Oxon), PhD

Καθηγητής
Παθολόγος – Διαβητολόγος
Διευθυντής ΠΜΣ Medical Research Methodology
Διευθυντής Β' Παθολογικής Κλινικής
Διευθυντής Τομέα Παθολογίας Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης
ΓΝΘ «Ιπποκράτειο»

Παναγιώτης Τσαπόγας MD, PhD

Αναπληρωτής Διευθυντής Γ' Παθολογικής Κλινικής
Ερρίκος Ντυνάν Hospital Center
Τέως Συντονιστής Διευθυντής ΕΣΥ. Γ. Ν. Κέρκυρας
Παθολόγος με εξειδίκευση στο Σακχαρώδη Διαβήτη
Υπεύθυνος Κέντρου Μεταβολισμού και Διαβήτη
Ερρίκος Ντυνάν Hospital Center

Αλέξανδρος Τσελέπης MD, PhD

Καθηγητής Βιοχημείας – Κλινικής Χημείας Πανεπιστημίου Ιωαννίνων
Διευθυντής του Διατμηματικού Προγράμματος Μεταπτυχιακών
Σπουδών «Ιατρική Χημεία» και Διευθυντής του Ερευνητικού Κέντρου
Αθηροθρόμβωσης του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων

Δημήτριος Τσιλιγγίρης MD, PhD

Επίκουρος Καθηγητής
Παθολόγος
Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης

Κωνσταντίνος Τσιούφης MD, PhD

Καθηγητής
Καρδιολόγος
Α' Πανεπιστημιακή Καρδιολογική Κλινική
Διευθυντής Α' Πανεπιστημιακής Καρδιολογικής Κλινικής
ΓΝΑ «Ιπποκράτειο»

Μαρίνα Τσώλη MD, PhD

Επιμελήτρια ΕΣΥ
Ενδοκρινολόγος
Α' Προπαιδευτική Παθολογική Κλινική
ΓΝΑ «Λαϊκό»

Βασίλης Φιλίππου MD

Διευθυντής Ε.Σ.Υ
Νεφρολόγος
Νεφρολογική Κλινική & Μονάδα Μεταμόσχευσης Νεφρού
ΓΝΑ «Λαϊκό»

Γεράσιμος Φιλιππάτος MD

Καθηγητής
Καρδιολόγος
Διευθυντής Β' Καρδιολογικής Κλινικής
ΠΓΝΑ «Αττικών»

Αναστάσιος Φιλίππου PhD

Καθηγητής
Φυσιολογίας- Φυσιολογίας της Άσκησης
Ιατρική Σχολή Πανεπιστημίου Αθηνών

Χ**Παναγιώτης Χαλβατσιώτης MD, PhD**

Αναπληρωτής Καθηγητής

Παθολόγος- Διαβητολόγος

Β' Προπαιδευτική Παθολογική Κλινική και Μονάδα Έρευνας ΕΚΠΑ

ΠΓΝΑ «Αττικόν»

Υπεύθυνος Εξωτερικού Ιατρείου Άσκησης Διαβητολογικού Κέντρου ΠΓ.Ν. «Αττικόν»

Υπεύθυνος Εργαστηρίου Μοριακής Βιολογίας Μεταβολισμού Πρωτεϊνών

Παρασκευή Χαραλαμπίδη RN, MSc

Account Manager

Diabetes Department

Ψ**Μιχαήλ Γ. Ψάλλας MD, PhD**

Γενικός Αρχίατρος

Ειδικός Παθολόγος – Διαβητολόγος

Μετεκπαίδευση στην Ηπατολογία

τ. Διευθυντής Εξωτερικών Ιατρείων

424 ΓΣΝΕ

Φωτεινή Ψαχούλια PhD

Βιολόγος

Αγγειοχειρουργική Κλινική ΠΓΝ «ΑΤΤΙΚΟΝ»

Ερευνητικό Πανεπιστημιακό Ινστιτούτο Συστημάτων Επικοινωνιών και Υπολογιστών ΕΜΠ (ΕΠΙΣΕΥ)

Clinical Research Coordinator

Μήνα Ψυχογιού MD, PhD

Αναπληρώτρια Καθηγήτρια

Παθολόγος – Λοιμωξιολόγος

Υπεύθυνη Μονάδας Λοιμώξεων Α' Παθολογική Κλινική Πανεπιστημίου Αθηνών

ΓΝΑ «Λαϊκό»

Ξένοι Διδάσκοντες – Ομιλητές**Edward Jude MD, MD, PhD**

Consultant Diabetologist and Endocrinologist

MAHSC HONORARY Clinical chair, University OF Manchester

Professor, Manchester Metropolitan University

Michae Roden MD, PhD

Professor of Medicine

Director of Department of Metabolic Diseases

Heinrich-Heine University Dusseldorf, Germany

Prash Vas MBBS MRCP(UK) MRCP (Diab/Endo) PhD

Consultant Endocrinologist, Diabetes Foot Physician and General Physician

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

ΜΑΘΗΜΑ – ΕΞΑΜΗΝΟ Α΄

ECTS: 3

Μεταβολισμός

Σκοπός του μαθήματος είναι να αποκτήσουν οι μεταπτυχιακοί φοιτητές τις βασικές γνώσεις σε θέματα που αφορούν τον μεταβολισμό των υδατανθράκων, των λιπών και των πρωτεϊνών. Η εξοικείωση με τις βασικές αρχές της γλυκόλυσης, της γλυκονεογένεσης, της γλυκογονόλυσης, της γλυκογονογένεσης, της σύνθεσης και του καταβολισμού των πρωτεϊνών, καθώς και της βιοσύνθεσης και μεταβολισμού των λιπών αποτελούν τα θεμέλια για την κατανόηση των παθοφυσιολογικών μηχανισμών που οδηγούν στον σακχαρώδη διαβήτη και τα συναφή μεταβολικά νοσήματα.

Ωράριο:	Δευτέρα και Τετάρτη, Ώρες 15:00–19:00 και 15:00–20:00 (αναλόγως αριθμού μαθημάτων)
Εξέταση:	Γραπτή (ερωτηματολόγιο απαντήσεων πολλαπλής επιλογής)
	Ημερομηνία: 08-10-2025

22-09-2025

Υδατάνθρακες και αμινοξέα

Λιπίδια: ταξινόμηση

Πέψη και απορρόφηση υδατανθράκων. Μεταγευματική γλυκόζη αίματος

Γλυκόλυση. Κύκλος του κιτρικού οξέος. Οξειδωτική φωσφορυλίωση

Διδάσκοντες: Α. Γαργαλιώνης

24-09-2025

Γλυκονεογένεση

Μεταβολισμός γλυκογόνου: γλυκογονόλυση, γλυκογονογένεση

Ομοιοστασία γλυκόζης

Οδός των πολυολών. Οδός εξοζαμίνης

Διδάσκοντες: Μ. Τράπαλη

29-09-2025

Οξειδωτική καταπύκνωση των κυττάρων

Παραγωγή προϊόντων τελικής γλυκοζυλίωσης (AGEs)

Πρωτεϊνολύση. Καταβολισμός πρωτεϊνών

Πέψη και απορρόφηση πρωτεϊνών

Διδάσκοντες: Χ. Αδαμόπουλος

01-10-2025

Βιοσύνθεση λιπαρών οξέων. Επίδραση ελεύθερων λιπαρών οξέων στον μεταβολισμό της γλυκόζης

Μεταβολισμός λιπαρών οξέων- Μεταβολισμός τριακυλογλυκερολών

Μεταβολισμός χοληστερόλης

Μεταγευματική λιπαιμία. Λιποπρωτεΐνες πλάσματος

Διδάσκοντες: Α. Γαργαλιώνης

ΜΑΘΗΜΑ – ΕΞΑΜΗΝΟ Α΄**ECTS:12****Φυσιολογία – Παθοφυσιολογία σακχαρώδους διαβήτη και παχυσαρκίας**

Σκοπός του μαθήματος είναι να αποκτήσουν οι μεταπτυχιακοί φοιτητές τις γνώσεις σχετικά με την ορμονική ρύθμιση του μεταβολισμού της γλυκόζης, τον ρόλο του κεντρικού νευρικού συστήματος και του γαστρεντερικού συστήματος, καθώς και στοιχειώδεις έννοιες του βασικού μεταβολισμού και της ενεργειακής ισορροπίας. Θα εμβαθύνουν στις αρχικές γνώσεις που απέκτησαν στα προπτυχιακά μαθήματα σχετικά με τους παθοφυσιολογικούς μηχανισμούς που προκαλούν τους διάφορους τύπους σακχαρώδους διαβήτη, την παχυσαρκία και τα συναφή μεταβολικά νοσήματα.

Ωράριο:	Δευτέρα και Τετάρτη, Ώρες 15:00–19:00 και 15:00–20:00 (αναλόγως αριθμού μαθημάτων)
Εξέταση:	Γραπτή (ερωτηματολόγιο απαντήσεων πολλαπλής επιλογής)
	Ημερομηνία: 12-11-2025

13-10-2025

Φυσιολογική ανατομική παγκρέατος – Ρύθμιση παγκρεατικής έκκρισης

Ινσουλίνη

Φυσιολογικές επιδράσεις της ινσουλίνης στον μεταβολισμό υδατανθράκων, λιπών και πρωτεϊνών

Γλυκαγόνη- Άλλες ορμόνες που επηρεάζουν τον μεταβολισμό της γλυκόζης

Διδάσκοντες: Σ. Λόντου, Ε. Κοτσιφάκη, Π. Αγγελολιάννη**15-10-2025**

Ο ρόλος του ΚΝΣ στον μεταβολισμό της γλυκόζης

Ρύθμιση γλυκόζης αίματος

Ενεργειακή ισορροπία. Βασικός μεταβολισμός. Ενέργεια που περιέχεται στις τροφές. Ημερήσιες διατροφικές ανάγκες

Εντεροπατικός κύκλος. Ινκρετίνες. Ο ρόλος του γαστρεντερικού συστήματος στον μεταβολισμό της γλυκόζης

Διδάσκοντες: Π. Αγγελολιάννη, Ε. Κοτσιφάκη, Δ. Τσιλιγγίρης**20-10-2025**

Ταξινόμηση σακχαρώδους διαβήτη. Προδιαβήτης

Παθογένεια σακχαρώδους διαβήτη τύπου 1

Παθογένεια μονογονιδιακών μορφών σακχαρώδους διαβήτη (MODY)

Διδάσκοντες: Σ. Καλοπήτα, Α. Βαζαίου, Σ. Τίγκας**22-10-2025**

Παθογένεια σακχαρώδους διαβήτη τύπου 2: δυσλειτουργία β κυττάρου

Παθογένεια σακχαρώδους διαβήτη τύπου 2: ινσουλιναντίσταση

Παθογένεια σακχαρώδους διαβήτη τύπου 2: γενετικοί παράγοντες, παχυσαρκία

Παθογένεια σακχαρώδους διαβήτη τύπου 2: ο ρόλος του νεφρού

Διδάσκοντες: Γ. Δημητριάδης, Ι. Ιωαννίδης, Α. Μητράκου - Φαναριώτου**27-10-2025**

Παθογένεια δευτεροπαθούς σακχαρώδους διαβήτη

Εντερικό μικροβίωμα και σακχαρώδους διαβήτη

Γενετικά σύνδρομα και σακχαρώδους διαβήτη

Διδάσκοντες: Ε. Κασσή, Γ. Μπάμιας, Ι. Κωστέρια

29-10-2025

Ο λιπώδης ιστός ως ενδοκρινές όργανο. Λιποδυστροφίες

Παθογένεια μεταβολικά σχετιζόμενης στεατωτικής νόσου του ήπατος και συσχέτιση με τον σακχαρώδη διαβήτη

Παθογένεια συνδρόμου πολυκυστικών ωοθηκών: υπερινσουλιναμία, αντίσταση στην ινσουλίνη

Διαταραχές λιπιδίων στον σακχαρώδη διαβήτη

Διδάσκοντες: Β. Λαμπαδιάρη, Σ. Ντουράκης, Σ. Πάσχου, Γ. Κολοβού

03-11-2025

Φυσιολογία της άσκησης

Ορμονοεκκριτικοί όγκοι παγκρέατος: ινσουλίνωμα

Φάρμακα και νόσοι που οδηγούν στην παχυσαρκία

Διδάσκοντες: Α. Φιλίππου, Γ. Καλτσάς, Α. Μπαργιώτα

05-11-2025

Νευροορμονικοί μηχανισμοί πείνας και κορεσμού

Ορμονοεκκριτικοί όγκοι παγκρέατος: γλυκαγόνωμα, σωματοστατίνωμα

Γενετική της παχυσαρκίας

Παθογένεια σακχαρώδους διαβήτη κύησης

Διδάσκοντες: Α. Κόκκινος, Μ. Τσώλη, Κ. Γκούσκου, Ε. Κούγκου

ΜΑΘΗΜΑ – ΕΞΑΜΗΝΟ Α΄**ECTS:5****Διαγνωστικά κριτήρια – Κλινική εικόνα**

Σκοπός του μαθήματος είναι να εκπαιδευτούν οι μεταπτυχιακοί φοιτητές στην αναγνώριση και αντιμετώπιση των υπογλυκαιμικών επεισοδίων, καθώς και στη διάγνωση της παχυσαρκίας και του μεταβολικού συνδρόμου. Θα αποκτήσουν απαραίτητες γνώσεις για τη διάγνωση των διαφόρων τύπων σακχαρώδους διαβήτη από τα απλά διαγνωστικά κριτήρια στον γενικό πληθυσμό μέχρι τις πιο εξειδικευμένες διαγνωστικές εξετάσεις.

Ωράριο:	Δευτέρα και Τετάρτη, Ώρες 15:00–19:00 και 15:00–20:00(αναλόγως αριθμού μαθημάτων)
Εξέταση:	Γραπτή (ερωτηματολόγιο απαντήσεων πολλαπλής επιλογής)
	Ημερομηνία: 10-12-2025

19-11-2025

Ιστορία σακχαρώδους διαβήτη

Επιδημιολογία σακχαρώδους διαβήτη τύπου 1, τύπου 2, LADA, MODY

Διαγνωστικά κριτήρια σακχαρώδους διαβήτη

Προσυμπτωματικός έλεγχος για διαταραχές του μεταβολισμού της γλυκόζης: ενδείξεις

Διδάσκοντες: Ν. Κατσιλάμπρος, Κ.Κρητικός, Δ.Σκούτας, Α. Μπαργιώτα**24-11-2025**

Διαγνωστικές εξετάσεις στον σακχαρώδη διαβήτη τύπου 1

Διάγνωση άλλων τύπων διαβήτη: LADA, MODY

Διαγνωστικά κριτήρια σακχαρώδους διαβήτη κύησης

Υπογλυκαιμία: αίτια, κλινική εικόνα, μηχανισμοί αντιρρόπησης, αντιμετώπιση

Διδάσκοντες : Β. Λαμπαδιάρη, Π. Μήτρου, Χ. Αραποστάθη, Χ. Κολιάκη**26-11-2025**

Κλινική εικόνα σακχαρώδους διαβήτη

Κλινική εκτίμηση παχυσαρκίας

Συνυπάρχουσα αυτοανοσία στον σακχαρώδη διαβήτη τύπου 1

Μέθοδοι μέτρησης ινσουλinoαντίστασης

Διδάσκοντες: Α. Τεντολούρης, Μ. Ψάλλας, Κ. Καραβανάκη, Α. Μητράκου-Φαναριώτου**01-12-2025**

Αξιοπιστία HbA1c σε διάφορες κλινικές καταστάσεις

Υπογλυκαιμία σε ειδικές περιπτώσεις. Υπογλυκαιμία και καρδιαγγειακός κίνδυνος

Ποιότητα ζωής ασθενών με σακχαρώδη διαβήτη. Ποιότητα ζωής παχύσαρκων ασθενών

Λήψη ιστορικού σε παχύσαρκους ασθενείς

Παχυσαρκία και αποφρακτική υπνική άπνοια

Διδάσκοντες: Δ. Τσιλιγγίρης Π. Θωμάκος, Α. Βενιού, Α. Στεργίου, Μ. Ανδρίτσου**03-12-2025**

Παθήσεις που σχετίζονται με την παχυσαρκία

Επιδημιολογία της παχυσαρκίας

Μεταβολικό σύνδρομο

Μεταβολικά σχετιζόμενη στεατωτική νόσος του ήπατος

Διδάσκοντες: Μ. Μπρισιάνου, Ι. Κυριαζής, Π. Μήτρου, Ι. Βλαχογιαννάκος

ΜΑΘΗΜΑ –ΕΞΑΜΗΝΟ Α΄ και Β΄**ECTS:20****Θεραπευτική αντιμετώπιση σακχαρώδους διαβήτη και παχυσαρκίας**

Σκοπός του μαθήματος είναι να εμβαθύνουν οι μεταπτυχιακοί φοιτητές στις αρχικές γνώσεις για τον μηχανισμό δράσης, τις ανεπιθύμητες ενέργειες, τις ενδείξεις και αντενδείξεις των αντιδιαβητικών, υπολιπιδαιμικών και αντιυπερτασικών φαρμάκων, καθώς και των φαρμάκων κατά της παχυσαρκίας. Θα εκπαιδευτούν στα σχήματα ινσουλινοθεραπείας και στην αντλία ινσουλίνης, ενώ θα εξοικειωθούν με τις χειρουργικές τεχνικές αντιμετώπισης του σακχαρώδους διαβήτη και της παχυσαρκίας.

Ωράριο: Δευτέρα και Τετάρτη, Ώρες 15:00–19:00 και 15:00–20:00 (αναλόγως αριθμού μαθημάτων)

Εξέταση: Γραπτή (ερωτηματολόγιο απαντήσεων πολλαπλής επιλογής)

Ημερομηνία: **23-03-2026**

15-12-2025

Συμπεριφορικές παρεμβάσεις: υγιεινή διατροφή

Γλυκαιμικός δείκτης και γλυκαιμικό φορτίο. Ο ρόλος των ολιγοθερμιδικών και γλυκαντικών υλών στο διαβήτη

Ολιγοθερμιδικές και ειδικές δίαιτες

Διατροφικές Στρατηγικές για την βελτίωση των μεταβολικών δεικτών

Διδάσκοντες: Β. Κεφαλά, Χ. Δημοσθενόπουλος, Δ. Βλάχος,

17-12-2025

Πρόβλεψη και πρόληψη σακχαρώδους διαβήτη και παχυσαρκίας

Αλλαγή τρόπου ζωής: φυσική άσκηση

Αντιμετώπιση προδιαβήτη. Ενδείξεις αντιυπεργλυκαιμικής αγωγής

Αλλαγή τρόπου ζωής: διακοπή καπνίσματος

Διδάσκοντες: Κ. Μακρυλάκης, Π. Χαλβασιώτης, Α. Παπαζαφειροπούλου, Π. Κατσαούνου

07-01-2026

Διγουανίδια: μετφορμίνη

Θειαζολιδινεδιόνες: πιογλιταζόνη

Αναστολείς DPP4 υποδοχέων. Αναστολείς α- γλυκοσιδασών: ακαρβόζη. Μεγλιτινίδες

Σουλφονουρίες

Διδάσκοντες: Χ. Σιαφαρίκας, Μ. Νούτσου, Α. Κουτσοβασίλης

12-01-2026

Αναστολείς SGLT2

Ανάλογα GLP-1

Ινσουλίνες: ταξινόμηση, φαρμακοκινητική

Νεότερες θεραπείες στον σακχαρώδη διαβήτη τύπου 2

Διδάσκοντες: Α. Τσάπας, Β. Μαμάκου, Σ. Λιάτης, Α. Παπαζαφειροπούλου

14-01-2026

Glucotoxicity. Lipotoxicity. Mitochondrial oxidative stress

Ινσουλινοθεραπεία στο σακχαρώδη διαβήτη τύπου 2: θεραπευτικά σχήματα

Γλυκαιμικοί στόχοι: εξατομίκευση

Διδάσκοντες: Μ. Roden, Γ. Δημητριάδης, Κ. Καζάκος

19-01-2026
Έναρξη ινσουλινοθεραπείας με μίγμα ινσουλίνης
Έναρξη βασικής ινσουλίνης σε συνδυασμό με δισκία
Έναρξη ινσουλινοθεραπείας με σχήμα basalplus
Ινσουλινοθεραπεία στον σακχαρώδη διαβήτη τύπου 1
Διδάσκοντες: Σ. Μπούσμπουλας, Π. Γρηγοροπούλου, Π. Θωμάκος
21-01-2026
Νεότερα δεδομένα στη διαιτητική θεραπεία του σακχαρώδη διαβήτη τύπου 2
Εκπαίδευση ασθενούς στη μέτρηση σακχάρου και στην τοποθέτηση αντλιών και συστημάτων συνεχούς καταγραφής
Εκπαίδευση ασθενούς στην ενέσιμη αγωγή
Αυτοέλεγχος σακχάρου αναλόγως θεραπευτικής αγωγής
Διδάσκοντες: Χ. Δημοσθενόπουλος, Α. Κουλουρή, Μ Μπενρουμπή
26-01-2026
Αντλία ινσουλίνης
Ισοδύναμα Υδατανθράκων-- εκπαίδευση ατόμων με αντλία ινσουλίνης
Συνεχής καταγραφή γλυκόζης σε πραγματικό χρόνο
Συνεχής καταγραφή γλυκόζης με τεχνολογία flash
Διδάσκοντες: Σ. Λιάτης, Ε. Κουή Α. Παππάς, Ι. Ντούπης
28-01-2026
Ενδείξεις και αντενδείξεις τοποθέτησης αντλίας ινσουλίνης
Αντλία ινσουλίνης με καλώδιο: επίδειξη λειτουργίας – έξυπνη πένα
Αντλία ινσουλίνης χωρίς καλώδιο: επίδειξη λειτουργίας
Συστήματα συνεχούς καταγραφής γλυκόζης και αντλίες ινσουλίνης σε νοσηλευόμενους ασθενείς
Διδάσκοντες: Π. Θωμάκος, Ι. Γαβριατόπουλος, Ε. Χαραλαμπίδη, Κ. Μαρκάκης
02-02-2026
Παρακολούθηση ασθενούς με σακχαρώδη διαβήτη τύπου 1
Παρακολούθηση ασθενούς με σακχαρώδη διαβήτη τύπου 2
Αντιμετώπιση σακχαρώδους διαβήτη στον ηλικιωμένο ασθενή
Αντιμετώπιση σακχαρώδους διαβήτη σε παιδιά και εφήβους
Διδάσκοντες: Β. Λαμπαδιάρη, Π. Γρηγοροπούλου, Γ. Καραμανάκος, Χ. Κανακά
04-02-2026
Αντιμετώπιση διαβήτη κύησης, διαβήτη τύπου 1 και κύηση και διαβήτη τύπου 2 και κύηση
Παρακολούθηση ατόμου με σακχαρώδη διαβήτη τύπου 1 ή τύπου 2 πριν, κατά τη διάρκεια και μετά την κύηση. Παρακολούθηση ατόμου με διαβήτη κύησης
Αντιυπερτασική θεραπεία στην κύηση
Διδάσκοντες: Ε. Κούκκου, Γ. Αργυρακοπούλου, Ο. Παπαζάχου
09-02-2026
Υπέρταση και σακχαρώδης διαβήτης
Αντιυπερτασικά φάρμακα
Αντιυπερτασική θεραπεία στον σακχαρώδη διαβήτη – στόχοι αντιυπερτασικής αγωγής
SGLT2s στην καρδιακή και νεφρική νόσο
Διδάσκοντες: Γ. Στεργίου, Α. Κόλλιας, Κ. Δημητριάδης, Χ. Καπέλιος

11-02-2026
Αντιαρροπιακά στον σακχαρώδη διαβήτη: ενδείξεις, αντενδείξεις, ανεπιθύμητες ενέργειες μηχανισμός δράσης, ανεπιθύμητες ενέργειες, δευτερογενής πρόληψη
Αντιαρροπιακά στον σακχαρώδη διαβήτη: πρωτογενής πρόληψη και περιστατικά
Ανθεκτική υπέρταση σε άτομο με σακχαρώδη διαβήτη
Αντιμετώπιση αρτηριακής υπέρτασης στον ηλικιωμένο ασθενή

Διδάσκοντες: Ε. Διακουμπούλου, Κ. Τσιούφης, Β. Κώσης

16-02-2026
Παθοφυσιολογία Δυσλιπιδαιμιών – Πρωτοπαθείς Δυσλιπιδαιμίες
Υπολιπιδαιμική θεραπεία στον σακχαρώδη διαβήτη
Υπολιπιδαιμική αγωγή σε διαβητικούς ασθενείς με νεφρική νόσο
Αντιμετώπιση δυσλιπιδαιμίας στον ηλικιωμένο ασθενή

Διδάσκοντες: Ε. Λυμπερόπουλος Ε. Μπιλιανού, Λ. Ραλλίδης

18-02-2026
Στατίνες: φαρμακολογία, διαβητογόνος δράση, θεραπευτική, πλειοτροπικές δράσεις, δυσανεξία
Εζετιμίπη. Ρητίνες δέσμησης χολικών οξέων. Φιβράτες. ω3-λιπαρά οξέα. Νικοτινικό οξύ
Βιολογικοί παράγοντες: αναστολείς PCSK9
Αναδυόμενες θεραπείες για την αποτελεσματική μείωση των επιπέδων της Lp(a)

Διδάσκοντες: Ε. Ρίζος, Α. Τσελέπη

25-02-2026
Φαρμακευτική αντιμετώπιση παχυσαρκίας: πρόσφατο παρελθόν, παρόν και μέλλον
Ινσουλινοθεραπεία στον ασθενή με νοσογόνο παχυσαρκία
Αντιμετώπιση παχυσαρκίας σε παιδιά και εφήβους
Επιμήκης γαστρεκτομή. Γαστρική παράκαμψη κατά Roux-en-Y

Διδάσκοντες: Α. Κόκκινος, Ι. Ιωαννίδης Π. Περβανίδου, Ο. Λύρος,

02-03-2026
Χειρουργική αντιμετώπιση της παχυσαρκίας. Επιδράσεις βariatρικών επεμβάσεων στον γλυκαιμικό έλεγχο. Χειρουργική αντιμετώπιση σακχαρώδους διαβήτη
Εργοσπιρομετρία (καρδιοαναπνευστική δοκιμασία κόπωσης) σε άτομα με σακχαρώδη διαβήτη και παχυσαρκία
Περιεγχειρητική διαχείριση του ατόμου με σακχαρώδη διαβήτη
Σακχαρώδης διαβήτης και οξεία νόσος στον μη νοσηλευόμενο ασθενή

Διδάσκοντες: Θ. Αλεξανδρίδης, Ο. Παπαζάχου, Σ. Παπαντωνίου, Γ. Καραμανάκος

04-03-2026
Διαχείριση του σακχαρώδους διαβήτη στον νοσηλευόμενο ασθενή
Άτομο με σακχαρώδη διαβήτη στη ΜΕΘ
Παγκρεατογενής σακχαρώδης διαβήτης
Ο σακχαρώδης διαβήτης στον ασθενή υπό αγωγή με κορτικοστεροειδή

Διδάσκοντες: Ε. Τζεραβίνη, Σ. Λιάτης, Κ. Μακρυλάκης

09-03-2026
Νοσήματα του συνδετικού ιστού και σακχαρώδης διαβήτης
Μεταμόσχευση παγκρέατος- νεφρού
Παρακολούθηση μεταμοσχευμένων ασθενών και αντιμετώπιση των παθολογικών τους προβλημάτων
Σακχαρώδης διαβήτης και κακοήθειες

Διδάσκοντες: Μ. Τεκτονίδου, Σ. Κύκαλος, Χ. Μελεξοπούλου, Χ. Κολιάκη

ΜΑΘΗΜΑ –ΕΞΑΜΗΝΟ Β΄**ECTS:20****Επιπλοκές σακχαρώδους διαβήτη**

Σκοπός του μαθήματος είναι να εξοικειωθούν οι μεταπτυχιακοί φοιτητές με την παθογένεια, την διάγνωση και την πρόληψη των οξέων και χρόνιων επιπλοκών του σακχαρώδους διαβήτη, καθώς και με την παρακολούθηση και αντιμετώπισή τους. Θα εκπαιδευτούν στην αναγνώριση και στην αντιμετώπιση συχνών νοσημάτων που συνυπάρχουν, καθώς και ασυνήθιστων νόσων που εμφανίζονται, σε άτομα με σακχαρώδη διαβήτη.

Ωράριο: Δευτέρα και Τετάρτη, Ώρες 15:00–19:00 και 15:00–20:00 (αναλόγως αριθμού μαθημάτων)

Εξέταση: Γραπτή (ερωτηματολόγιο απαντήσεων πολλαπλής επιλογής)

Ημερομηνία: **17-06-2026**

30-03-2026

Διαβητική κετοξέωση

Υπερσωμωτική μη κετωτική υπεργλυκαιμία

Γαλακτική οξέωση

Υπεργλυκαιμία, μικροαγγειοπαθητικές και μακροαγγειοπαθητικές επιπλοκές

Διδάσκοντες: Ν. Τεντολούρης, Ι. Ελευθεριάδου, Α. Θανοπούλου

01-04-2026

Παθογένεια μικροαγγειοπαθητικών επιπλοκών

Διαβητική αμφιβληστροειδοπάθεια

Οφθαλμός και σακχαρώδης διαβήτης

Αντιμετώπιση διαβητικής αμφιβληστροειδοπάθειας από την πλευρά του οφθαλμίατρου

Διδάσκοντες: Ι. Ελευθεριάδου, Ε. Διακουμοπούλου, Β. Αχτσίδης, Κ. Πέτρου

20-04-2026

Διαβητική νεφροπάθεια: κλινική εικόνα, επιδημιολογία, παθολογοανατομική σταδιοποίηση, διαγνωστική προσέλαση

Διαβητική νεφροπάθεια και σπειραματοπάθειες μη διαβητικής αιτιολογίας

Αντιδιαβητική αγωγή σε άτομα με σακχαρώδη διαβήτη και νεφρική νόσο

Αντιυπερτασική αγωγή σε άτομα με σακχαρώδη διαβήτη και νεφρική νόσο

Διδάσκοντες: Δ. Βλαχάκος, Β. Φιλίππου, Α. Ράπτης, Μ. Δούμας

22-04-2026

Αντιμετώπιση νεφρικής νόσου και τελικού σταδίου νεφρικής νόσου από την πλευρά του νεφρολόγου

Παχυσαρκία και νεφρική νόσος

Υπεργλυκαιμία και ενδοθηλιακή δυσλειτουργία

Παθογένεια μακροαγγειοπαθητικών επιπλοκών

Υπεργλυκαιμία και αθηρωμάτωση

Διδάσκοντες: Θ. Αποστόλου, Σ. Μαρινάκη, Α. Πρωτογέρου Ε. Οικονόμου, Γ. Σιάσος,

27-04-2026

Διαβητική νευροπάθεια: παθοφυσιολογία, ταξινόμηση, διαφοροδιάγνωση, θεραπεία

Νευροπάθεια του αυτόνομου νευρικού συστήματος

Συμμετρική αισθητικοκινητική νευροπάθεια

Η διαβητική νευροπάθεια από την πλευρά του νευρολόγου- ΗΜΓ

Διδάσκοντες: Ν. Τεντολούρης, Α. Τεντολούρης, Γ. Παναγούλιας, Μ. Παπαδοπούλου

29-04-2026
CCM for the diagnosis of diabetic neuropathy
Newer treatments for diabetic neuropathy
Εισαγωγή στην καρδιακή ανεπάρκεια
Καρδιακή ανεπάρκεια σε άτομα με διαβήτη και παχυσαρκία

Διδάσκοντες: Ι. Πετρόπουλος, V. Prash, Γ. Φιλιππάτος, Ι. Παρίσης

04-05-2026
Καρδιολογικός έλεγχος σε ασυμπτωματικά άτομα με διαβήτη
Στεφανιαία νόσος σε άτομα με διαβήτη
Οξύ στεφανιαίο σύνδρομο σε άτομα με διαβήτη. Ρύθμιση σακχάρου
Συνολική εκτίμηση καρδιαγγειακού κινδύνου στον γενικό πληθυσμό (SCORE) και καρδιαγγειακός κίνδυνος σε άτομα με διαβήτη

Διδάσκοντες: Κ. Μακρυλάκης, Κ. Τούτουζας, Ν. Κατσίκη, Δ. Κωνσταντινίδης

06-05-2026
Καρδιαγγειακός κίνδυνος και αντιυπεργλυκαιμικά φάρμακα: μετφορμίνη, σουλφονουρίες, ινσουλίνη
Καρδιαγγειακός κίνδυνος και αντιυπεργλυκαιμικά φάρμακα: αναστολείς DPP4, ανάλογα GLP-1
Καρδιαγγειακός κίνδυνος και αντιυπεργλυκαιμικά φάρμακα: πιογλιταζόν
Καρδιαγγειακός κίνδυνος και αντιυπεργλυκαιμικά φάρμακα: αναστολείς SGLT2

Διδάσκοντες: Σ. Μπούσμπουλας, Η. Μυγδάλης, Σ. Παππάς, Α. Μελιδώνης

11-05-2026
Σακχαρώδης διαβήτης και άνοια
Αγγειοεγκεφαλική νόσος σε άτομα με διαβήτη
Οξύ ΑΕΕ σε άτομο με διαβήτη
ΑΕΕ και νεότερα αντιυπεργλυκαιμικά φάρμακα

Διδάσκοντες: Α. Πολίτης, Λ. Παλαιοδήμου, Σ. Βασιλοπούλου, Μ. Στεφάνου

13-05-2026
Μέθοδοι ανίχνευσης μειωμένης αιμάτωσης των κάτω άκρων
Περιφερική αρτηριακή νόσος σε άτομα με διαβήτη
Κρίσιμη ισχαιμία άκρου
Αγγειοχειρουργική αντιμετώπιση περιφερικής αγγειοπάθειας

Διδάσκοντες: Ι. Ελευθεριάδου, Γ. Μαρακομχελάκης, Σ. Γεωργόπουλος Χ. Μπακογιάννης

18-05-2026
Επούλωση στον σακχαρώδη διαβήτη
Διαβητικό πόδι: ορισμός, παθοφυσιολογία, πολυπαραγοντική προσέγγιση
Καθαρισμός υπερκερατώσεων και ελκών

Διδάσκοντες: Ι. Ελευθεριάδου, Π. Τσαπόγας, Γ. Μάρκου

20-05-2026
Λοιμώξεις διαβητικού ποδιού
Αντιμετώπιση λοιμώξεων διαβητικού ποδιού
Οστεομυελίτιδα στο διαβητικό πόδι
Νεότερες θεραπείες στο διαβητικό πόδι

Διδάσκοντες: Φ. Ντζιώρα, Α. Τόσκας, Μ. Ψυχογιού, Ν. Παπάνας

25-05-2026
Ο ρόλος του ποδολόγου - ποδοθεραπευτή στην αντιμετώπιση του διαβητικού ποδιού
Επιθέματα επούλωσης στο διαβητικό πόδι
Ο ρόλος του ορθωτιστή στο διαβητικό πόδι. Ειδικά υποδήματα
Charcot foot

Διδάσκοντες: Ε. Βογιατζόγλου, Μ. Βαλσαμή, Δ. Βασιλείου, Ε. Jude

27-05-2026
Ειδικές και απειλητικές λοιμώξεις που εμφανίζονται σε άτομα με διαβήτη
Ανοσοκαταστολή στο άτομο με σακχαρώδη διαβήτη
Σακχαρώδης διαβήτης και δερματικές εκδηλώσεις
Σακχαρώδης διαβήτης και στοματική υγεία

Διδάσκοντες: Δ. Μπασούλη, Ε. Γιαμαρέλλος-Μπουρμπούλης, Μ. Πολίτου, Ε. Πιτέρη

03-06-2026
Άτομα με σακχαρώδη διαβήτη και ηπατική νόσο
Προληπτικός έλεγχος πριν την έναρξη προγράμματος άσκησης σε άτομα με διαβήτη
Σακχαρώδης διαβήτης και στυτική δυσλειτουργία
Ζώντας με τον σακχαρώδη διαβήτη: ψυχολογικές επιπτώσεις και θεραπευτική σχέση ιατρού- ασθενούς.
Σακχαρώδης διαβήτης και κατάθλιψη

Διδάσκοντες: Α. Μαυρογιαννάκη, Ε. Διακουμοπούλου, Ι. Αδαμάκης, Γ. Γεωργαντόπουλος

08-06-2026
Σακχαρώδης διαβήτης και άσκηση
Σακχαρώδης διαβήτης και οδήγηση
Σακχαρώδης διαβήτης στον ταξιδιώτη

Διδάσκοντες: Ε. Διακουμοπούλου, Ε. Αγάθος, Δ. Σκούτας

ΜΑΘΗΜΑ –ΕΞΑΜΗΝΟ Γ΄

ECTS:10

Μεθοδολογία έρευνας

Το μάθημα περιλαμβάνει διαλέξεις για τα πειραματικά μοντέλα διαβήτη και παχυσαρκίας, καθώς και τις μεθόδους που χρησιμοποιούνται συχνά στην κλινική και εργαστηριακή έρευνα για τον διαβήτη και την παχυσαρκία. Περιλαμβάνει επίσης εκπαίδευση στις βασικές αρχές στατιστικής και στο SPSS και πρακτική εκπαίδευση στις υπάρχουσες μεθόδους σε Εργαστήρια του Πανεπιστημίου Αθηνών. Στα πλαίσια της πρακτικής εκπαίδευσης οι μεταπτυχιακοί φοιτητές θα εξοικειωθούν με εργαστηριακές τεχνικές που χρησιμοποιούνται στην κλινική έρευνα. Θα αποκτήσουν βασικές γνώσεις για την πραγματοποίηση έρευνας με πειραματόζωα.

Ωράριο:	Τρίτη και Πέμπτη, Ώρες 15:00–19:00 και 15:00–20:00 (αναλόγως αριθμού μαθημάτων)
Εξέταση:	Κατόπιν προ συνεννόησης με τους Υπεύθυνους Καθηγητές

Σεμινάριο: Βασικές αρχές Στατιστικής**Υπεύθυνος : Ν. Πανταζής****15-09-2026**

Βασικές έννοιες της Στατιστικής

Περιγραφή δεδομένων

Άσκηση: Εισαγωγή στα στατιστικά πακέτα και τη χρήση τους (Αίθουσα Πολυμέσων)

Διδάσκοντες: Ν. Πανταζής, Κ. Δημακοπούλου**17-09-2026**

Ανάλυση ποσοτικών δεδομένων

T-test και εισαγωγή στην απλή και πολλαπλή γραμμική παλινδρόμηση (*multiple linear regression*)

Άσκηση: ανάλυση ποσοτικών δεδομένων σε H/Y (Αίθουσα Πολυμέσων)

Διδάσκοντες: Ν. Πανταζής, Κ. Δημακοπούλου**22-09-2026**

Ανάλυση ποιοτικών δεδομένων

Έλεγχος χ^2 και μοντέλα λογαριθμικής εξάρτησης (*logistic regression*)

Άσκηση: ανάλυση ποιοτικών δεδομένων σε H/Y (Αίθουσα Πολυμέσων)

Διδάσκοντες: Α. Αναλυτής**24-09-2026**

Μοντέλα εξάρτησης/παλινδρόμησης με πολλές ανεξάρτητες μεταβλητές

Ερμηνεία αποτελεσμάτων στατιστικής ανάλυσης

Διδάσκοντες: Ν. Πανταζής**Σεμινάριο: Μεθοδολογία της έρευνας****29-09-2026**

Εισαγωγή στη μεθοδολογία της επιστημονικής έρευνας στις Επιστήμες Υγείας. Οι θεσμικές και δεοντολογικές διαστάσεις κατά την εκτέλεση και την παρουσίαση μίας έρευνας

Επιδημιολογική έρευνα: μελέτες επιπολασμού, αναδρομικές μελέτες, προοπτικές μελέτες

Κλινικές δοκιμές: σχεδιασμός και ανάλυση

Τεχνικές οικονομικής αξιολόγησης στον χώρο της Υγείας

Διδάσκοντες: Α. Αντωνογεώργος

01-10-2026
Έρευνες επισκόπησης. Μετα-ανάλυση.
Δημοσιεύσεις: διαδικασία και δεοντολογία για τον συγγραφέα, τους κριτές και τους αναγνώστες. Τεχνικές και προσεγγίσεις στην παρουσίαση των ερευνητικών δεδομένων. Παρουσίαση των αποτελεσμάτων της έρευνας. Χρήση προγραμμάτων Η/Υ.
Από την έρευνα στην κλινική πράξη
Οδηγίες συγγραφής περιλήψεων/ παρουσιάσεων
Οδηγίες συγγραφής ερευνητικών μελετών/ ανασκοπήσεων
Διδάσκοντες: Α. Αντωνογεώργος, Α. Τεντολούρης, Ι. Ντάνας- Σταθόπουλος
06-10-2026
Σεμινάριο: Βιοηθικής
Βιοηθική
Βιοηθική και ζωή που χρησιμοποιούνται για επιστημονικούς σκοπούς
Good clinical practice
Διδάσκοντες: Ε. Ρέμπελου, Β. Ντάφης, Ε. Δαρλή
Σεμινάριο: Τεχνολογία τροφίμων. Επιδράσεις σε μεταβολικές παραμέτρους
Υπεύθυνος Καθηγητής : Β. Καραθάνος
Χημεία Υδατανθράκων. Άμυλο. Τροποποιημένα άμυλα και ρόλος τους στην ανάπτυξη νέων προϊόντων
Μηχανική σχεδιασμού τροφίμων: επίδραση της επεξεργασίας στην ανάπτυξη συγκεκριμέ-νων ιδιοτήτων τροφίμων
Διδάσκοντες: Β. Καραθάνος
Σεμινάριο: Η τρέχουσα έρευνα για τον σακχαρώδη διαβήτη
08-10-2026
Μεταμόσχευση βλαστοκυττάρων στο διαβήτη
Ανάλυση γονιδιώματος στον σακχαρώδη διαβήτη
Νέες τεχνολογίες στο διαβήτη
Updates in diabetic wound healing
ADA/EASD Highlights
Διδάσκοντες: Μ. Ρουμπελάκη, Κ. Γκούσκου, Α. Λιαράκος, Α. Veves
Σεμινάριο: Οικονομικά της Υγείας: παχυσαρκία, διαβήτης και επιπλοκές
Υπεύθυνος : Κ. Αθανασάκης
13-10-2026
Η παχυσαρκία και ο σακχαρώδης διαβήτης ως παράγοντες επιβάρυνσης της δαπάνης υγείας
Διερευνώντας τη σχέση κόστους-οφέλους των στρατηγικών αντιμετώπισης του σακχαρώ-δους διαβήτη και της παχυσαρκίας: εμπειρικά δεδομένα
Τεκμηριωμένη πολιτική δημόσιας υγείας: η παχυσαρκία και ο σακχαρώδης διαβήτης ως προτεραιότητες
Διδάσκοντες: Ν. Νομικός, Ι. Αγοραστός, Κ. Αθανασάκης

Πρακτική εκπαίδευση στα ερευνητικά εργαστήρια του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών

Σκοπός της παρακολούθησης των εργαστηρίων είναι να εξοικειώσει τους φοιτητές με εργαστηριακές τεχνικές που χρησιμοποιούνται στη βασική έρευνα και με πειραματικές τεχνικές που χρησιμοποιούνται στην κλινική έρευνα. Επιπλέον, θα αποκτήσουν βασικές γνώσεις για την πραγματοποίηση έρευνας με πειραματόζωα.

Ωράριο:	Πρωινό (κατόπιν προ-συνεννόησης)
	Η παρακολούθηση θα γίνει σε ομάδες φοιτητών

Εκπαίδευση στο Εργαστήριο Πειραματικής Φαρμακολογίας

Υπεύθυνος Καθηγητής: Ι. Μουρούζης

15-10-2026

Επίδειξη εργαστηριακών πειραματικών τεχνικών: ενζυμική ανοσοπροσρόφηση (ELISA), ανοσοαποτύπωση (Westernblot), τεχνική Luminex

Επίδειξη πειραματικού μοντέλου απομονωθείσας καρδιάς

Επίδειξη *in vivo* μοντέλου εμφράγματος μυοκαρδίου με απολίνωση αριστερής στεφανιαίας αρτηρίας

Διδάσκοντες: Φ. Ψαχούλια, Ι. Μουρούζης

Εκπαίδευση στο Διαβητολογικό Εργαστήριο της Α΄ Προπαιδευτικής Παθολογικής Κλινικής του Πανεπιστημίου Αθηνών

Υπεύθυνος Καθηγητής: Ν. Τεντολούρης

Προσπέλαση της αρτηριακής βλάβης: ταχύτητα σφυγμικού κύματος (PWV), ροοεξαρθρωμένη αγγειοδιαστολή (FMD)

Εκτίμηση της περιφερικής νευροπάθειας: δείκτης ευρημάτων νευροπάθειας (NDS), έλεγχος παλλαισθησίας (VPT), μέτρηση ταχύτητας αγωγής γαστροκνημίου νεύρου (NC-Stat*)

Εκτίμηση της νευροπάθειας του αυτόνομου νευρικού συστήματος: δοκιμασίες Ewing-Clarke, μέτρηση ευαισθησίας τασεοϋποδοχέων (BRS)

Δείκτες περιφερικής αρτηριοπάθειας: σφυροβραχιόνιος δείκτης (ABI), δείκτης δακτυλικών πιέσεων (TBI), διαδερμική τάση οξυγόνου (TcPO₂)

Εκτίμηση της διαβητικής αμφιβληστροειδοπάθειας: κάμερα βυθού

Μέθοδοι αξιολόγησης του μεταβολισμού: ανάλυση σωματικής σύστασης με βιοηλεκτρική εμπέδηση (BIA), μέτρηση σπλαγγχνικού λίπους, έμμεση θερμιδομετρία, μέτρηση ενεργειακής δαπάνης στη φυσική δραστηριότητα (ActiHeart)

Μέτρηση AGEs

ΜΑΘΗΜΑ –ΕΞΑΜΗΝΟ Γ΄**ECTS:20****Πρακτική εξάσκηση: τακτικά εξωτερικά διαβητολογικά ιατρεία, ιατρεία διαβητικού ποδιού, ιατρεία παχυσαρκίας**

Σκοπός του μαθήματος είναι να αποκτήσουν οι μεταπτυχιακοί φοιτητές την κλινική εμπειρία διαχείρισης ατόμων με σακχαρώδη διαβήτη και παχυσαρκία, παρακολουθώντας και αντιμετωπίζοντας οι ίδιοι ασθενείς υπό την επίβλεψη των Υπευθύνων των Ιατρείων.

Ωράριο:	Πρωινό (κατόπιν προ-συνεννόησης)
	Η παρακολούθηση θα γίνει με εκ περιτροπής τοποθέτηση (rotation) και σε ομάδες φοιτητών

Πρακτική εξάσκηση: τακτικά εξωτερικά διαβητολογικά ιατρεία, ιατρεία διαβητικού ποδιού, ιατρεία παχυσαρκίας

Παρακολούθηση τακτικών εξωτερικών διαβητολογικών ιατρείων, ιατρείων διαβητικού ποδιού και ιατρείων παχυσαρκίας-μεταβολικών νοσημάτων, συνολικής διάρκειας 14 εβδομάδων, σε πιστοποιημένα από το Υπουργείο Υγείας ιατρεία νοσηλευτικών ιδρυμάτων της Αττικής.

Υπεύθυνος: Ν. Τεντολούρης

ΜΑΘΗΜΑ –ΕΞΑΜΗΝΟ Δ΄**ECTS: 30****Εκπόνηση διπλωματικής εργασίας**

Σκοπός του μαθήματος είναι η εκπόνηση της διπλωματικής εργασίας υπό την καθοδήγηση του Επιβλέποντος Καθηγητή. Ο μεταπτυχιακός φοιτητής θα εμβαθύνει τις γνώσεις του σε συγκεκριμένο πεδίο σχετικό με τον σακχαρώδη διαβήτη ή την παχυσαρκία.

Διπλωματική εργασία

Κάθε μεταπτυχιακός φοιτητής οφείλει να συγγράψει διπλωματική εργασία (ερευνητική εργασία, ανασκόπηση της βιβλιογραφίας ή μετα-ανάλυση) σε θέμα που άπτεται του ευρύτερου πεδίου του σακχαρώδους διαβήτη ή της παχυσαρκίας.